

تاریخچه
جام های جهانی

حسین سلطاندوست

باسمه تعالی

تاریخچه ی جام های جهانی

به قلم :

حسین سلطاندوست

عنوان: تاریخچه ی جام های جهانی

نویسنده: حسین سلطاندوست

تهران ۱۳۹۳

این کتاب به رایگان تقدیم دوستداران فوتبال شده است.

هر گونه تغییر و کپی برداری غیر مجاز می باشد.

نظرات و پیشنهادات خود در مورد این کتاب را می توانید با آدرس
الکترونیکی hsexercise@gmail.com در میان بگذارید.

پیش گفتار

جام جهانی فوتبال نه تنها یک رویداد ورزشی است، بلکه به عنوان پدیده ای فراگیر، نمایان گر ابعاد مختلف اجتماعی، فرهنگی و .. بشر می باشد. این تورنمنت به مثابه جشنواره ای است، از ملیت ها و ستارگان و استعداد های آنها، که با هدف رویارویی سالم، دوستی و تندرستی میان ملل شکل گرفته است. اگر چه منطقی به نظر می رسد که با توجه به تحولات سریع دنیای امروز، گویا فوتبال حال و هوای سابق را ندارد، اما این ورزش که ریشه ی ژرفی حاصل از استعداد، رقابت و نیازهای فطری انسان دارد، برای خیل فوتبال دوستان و افرادی که صحنه ها و لحظات یگانه ای را در مستطیل سبز مشاهده یا تجربه کرده اند، همواره متفاوت است و آنطور که از سابقه و ماهیت این ورزش بر می آید، مادامی که انسان بر روی زمین گام بر دارد، فوتبال محبوب ترین ورزش برای همیشه خواهد بود. در اینجا تاریخ مختصری از جام های جهانی فوتبال بر گرفته از سالها انس و علاقه ی مفرط نگارنده به این پدیده، تقدیم علاقه مندان این رشته ی ورزشی و به طور خاص جام جهانی، می گردد.

پس از تاسیس فدراسیون بین المللی فوتبال در سال ۱۹۰۴، فوتبال نوین خارج از زادگاه خود انگلستان، در میان ملل مختلف به پیشرفت های فزاینده ای دست یافت. در آن زمان حضور آماتور فوتبال در بازی های المپیک، تنها رویداد بین المللی این رشته ورزشی بود، اما به تدریج با حرفه ای شدن بازیکنان و شرایط حاکم بر فوتبال و عناوین و بازی های درخشان تیم هایی حرفه ای نظیر اروگوئه در المپیک، رفته رفته لزوم برگزاری رویدادی حرفه ای در میان ملل علاقه مند به فوتبال آشکار شد. انتخاب "ژول ریمه" در سال ۱۹۱۹ به ریاست فدراسیون فوتبال فرانسه، این فرصت را برای وی فراهم کرد تا طرح خود در مورد برپایی مسابقات جام جهانی را اعلام کند. پس از سال ها پیگیری سرانجام در هشتم سپتامبر سال ۱۹۲۸ در زوریخ مقر فیفا، انجام این رقابت ها به صورت چهار سال یکبار مورد موافقت قرار گرفت. جام ۳۵ سانتیمتری این رقابت ها با وزن ۳٫۸ کیلوگرم توسط یک فرانسوی به نام "آبل لافور"، طراحی شد و تا سال ۱۹۷۰ بر دستان ستارگان فوتبال درخشید.

ژول ریمه

جام جهانی ۱۹۳۰

اولین دوره ی مسابقات جام جهانی فوتبال با شرکت ۱۳ تیم به میزبانی اروگوئه، برگزار شد. به دلیل دوری مسافت، تنها چهار کشور اروپایی قادر به شرکت در این رقابت ها شدند. اولین گل تاریخ جام های جهانی توسط "لوسین لورن" فرانسوی در دیدار افتتاحیه این بازی ها در ۱۳ ژوئیه ۱۹۳۰، بین فرانسه و مکزیک، به ثمر رسید. این بازی را فرانسه چهار به یک به سود خود تمام کرد. در نیمه نهایی رقابت ها تیم های آرژانتین و اروگوئه با نتایج مشابه ۶ بر ۱ بر تیم های ایالات متحده و یوگسلاوی فائق آمدند و راهی مرحله پایانی شدند. در دیدار نهایی این رقابت ها تیم ملی اروگوئه ی میزبان، در ورزشگاه "سنتناریو" و در حضور حدود نود هزار تماشاگر و قضاوت "ژان لانژنوس" بلژیکی با شکست چهار بر دو آرژانتین، به مقام قهرمانی دست یافت. "دورادو"، "چیا"، "اریارته" و "کاسترو" برای اروگوئه و "پیوسیلی" و "استابیله" برای آرژانتین گلزنی کردند. بدین ترتیب اروگوئه نشان داد که قهرمانی این تیم در دو المپیک پیاپی در سالهای ۱۹۲۴ و ۱۹۲۸ اتفاقی نبوده است. دیدار رده بندی در اولین دوره ی بازی ها برگزار نشد، جایی که تیم های ایالات متحده ی امریکا و یوگسلاوی قرار داشتند. در این رقابت ها مجموعاً ۱۸ بازی انجام گرفت و ۷۰ گل به ثمر رسید.

بهترین گلزن این رقابت ها "گیلرمو استابیله" ی
آرژانتینی بود که با ۸ گل این عنوان را به خود اختصاص
داد.

نمایی از دیدار فینال جام جهانی ۱۹۳۰

جام جهانی ۱۹۳۴

میزبانی ایتالیای دوران موسولینی، در دومین دوره این رقابت ها اگر چه چندان خوشایند نمی نمود، لیکن نشانه ی توجه قدرت های سیاسی دنیا به پدیده ی جام جهانی فوتبال در همان بدو شکل گیری آن بود. مشاهده تیم ملی ایتالیا با سلام فاشیستی و بحث داوری به نفع تیم میزبان، از موارد قابل توجه در این دوره بازی ها بودند. در دیدار نیمه نهایی این بازی ها ایتالیا با یک گل بر تیم ملی اتریش فائق آمد و چکسلواکی با نتیجه ۳ بر ۱ آلمان را پشت سر گذاشت. در دیدار پایانی تیم ملی ایتالیا در ورزشگاه ناسیونال فاشیست پارتی شهر رم با انگیزه ی فراوان خود و با پیروزی سخت و نزدیک دو بر یک بر چکسلواکی، به مقام قهرمانی رسید. "پاک" گل اول را برای چک ها به ثمر رساند اما "ریموندو اورسی" گل تساوی را به ثمر رسانده و نهایتاً ایتالیا با گل "آنجلو شیافیو" به پیروزی رسید. "ریکاردو زامورا" دروازه بان نامی تیم ملی اسپانیا بهترین گلر مسابقات بود. بازیکنان مشهوری مانند "سیلویو پیولا"، "جیووانی فراری"، "جوزپه مئازا" کاپیتان اینترمیلان و "لوئیز مونتی" از اعضای مطرح تیم ملی ایتالیا در خلق نخستین قهرمانی این تیم در تاریخ جام های جهانی بودند. آلمان با نتیجه ی ۳ بر ۲ اتریش را شکست داد و به مقام سوم رسید. این

در حالی بود که آلمان ها از ستاره های اتریشی در تیم خود بهره می بردند . "شیافيو" از ایتالیا، "کونن" از آلمان و "نژدلی" از چکسلواکی بهترین گلزنان جام به طور مشترک، با ۴ گل زده بودند.

تیم ملی ایتالیا فاتح جام جهانی ۱۹۳۴

جام جهانی ۱۹۳۸

فرانسه میزبان بازی ها بود. قهرمانی مجدد ایتالیا که این بار با قاطعیت بیشتری به دست آمد، شایستگی ستاره های این تیم را به اثبات رساند. ایتالیا در مرحله ی نیمه نهایی با نتیجه ی ۲ بر ۱ با گل های "کولاسی" و "مئازا" از روی نقطه ی پنالتی، بر تیم سرسخت برزیل چیره شد و مجارستان با پیروزی ۵ بر یک مقابل سوئد، به دیدار نهایی قدم گذاشت. در فینال در استادיום کلمبوس شهر پاریس، ایتالیا، مجارستان را چهار بر دو شکست داد و به مقام قهرمانی دست یافت. "پیولا" و "کولاسی" هرکدام دو گل برای ایتالیا به ثمر رساندند و "تیکوش" و "ساروسی" گلزنان مجارستان بودند. "ویتوریو پوزو" مربی این تیم همراه با بسیاری از بازیکنان دیگر برای دومین بار پیایی به فتح جام ژول ریمه (فرشته ی زرین بال) نائل آمدند ، اما با شروع جنگ دوم جهانی در سال ۱۹۳۹ رویای آنها برای سومین قهرمانی و فتح همیشگی جام، هرگز محقق نشد. "لئونیداس داسیلوا" ستاره ی برزیلی ملقب به "الماس سیاه" با ۸ گل عنوان بهترین گلزن را بدست آورد.

تیم ملی ایتالیا فاتح جام جهانی ۱۹۳۸

جام جهانی ۱۹۵۰

پس از جنگ جهانی دوم اوضاع سیاسی دنیا به کلی تغییر کرده بود و دیگر خبری از ایتالیا ی فاشیستی و آلمان نازی نبود. انگلیس به عنوان بنیان گذار فوتبال نوین، که قوانین خود را بر فیفا، ارجح می دانست، به غیبت خود در جام جهانی پایان داد. برزیل، جایی دور از اثرات بر جای مانده از جنگ جهانی، میزبانی چهارمین دوره ی رقابت ها، در سال ۱۹۵۰ را به عهده گرفت. مرحله ی نهایی این بازی ها به صورت دوره ای برگزار شد و مراحل حذفی و فینال در کار نبود. در بازی نهایی ستاره های برزیل مانند "آدمیر" و "زی زینهو" در ورزشگاه غول آسای ماراکانا، که به منظور همین رقابت ها ساخته شد، در حضور بیش از ۲۰۰ هزار تماشاگر مشتاق، علارغم سعی بسیار و شایستگی، در حالی که به یک تساوی نیاز داشتند، بازی را به قهرمان اولین دوره ی جام جهانی یعنی اروگوئه، واگذار کردند. "چیافینو" و "گیگا" برای اروگوئه گلزنی کردند، در حالی که برزیل با گل "فریکا" پیش افتاده بود. بدین ترتیب آغاز درخشش خیره کننده ی برزیل در تاریخ جام های جهانی به تاخیر افتاد. بهترین گلزن بازی ها "آدمیر دی مونیس" برزیلی با ۹ گل بود.

برزیل در فینال جام جهانی ۱۹۵۰ در حضور ۲۰۰ هزار تماشاچی در کشور خود، بازی را به ارگونه واگذار کرد.

جام جهانی ۱۹۵۴

میزبان این رقابت ها کشور سوئیس بود. ۱۶ تیم در چهار گروه برگزار کننده ی این دوره از رقابت ها بودند. این آخرین حضور ژول ریمه در سمت ریاست فیفا بود. مجارستان پر قدرت ترین تیم دنیا، با ستارگانی نظیر "پوشکاش"، "ژیبور"، "هیده کوتی" و "کوچیس" که لقب جادوگران را دریافت کرده بودند، با شکست ناپذیری در ۲۵ بازی طی چهار سال، مدعی اول قهرمانی در این رقابت ها بود. این تیم در بازیهای تدارکاتی در سال ۱۹۵۳ با پیروی های ۶ بر ۳ و ۷ بر ۱ خود برابر انگلیس شگفتی آفرید. با شروع جام جهانی این تیم در گروه خود آلمان غربی را ۸ بر ۳ در هم شکست و در مرحله ی بعد با نتیجه ۴ بر ۲ بر تیم برزیل نیز فائق آمد. از نتایج جالب توجه این رقابت ها، پیروزی ۷ بر ۵ اتریش مقابل سوئیس بود، که رکورد ۱۲ گل در یک بازی را به ثبت رساند. در دور نیمه نهایی، تیم ملی مجارستان با نتیجه ۴ بر ۲ اروگوئه را شکست داد و آلمان غربی با نتیجه ی ۶ بر ۱ بر اتریش غلبه کرد. سرانجام در فینال رقابت ها مجارستان بار دیگر با آلمان غربی روبرو شد. "پوشکاش" کاپیتان مجارها علارغم مصدومیت، اولین گل بازی را با شلیک پای چپ خود به ثمر رساند. مجارستان با گل "ژیبور" دو بر صفر پیش افتاد و قهرمانی مجارستان تقریباً مسلم شد. اما شرایط بازی رفته رفته

بکلی تغییر کرد، بازیکنان مجارستان زیر بارش باران مدام مصدوم می شدند و حق جایگزینی بازیکن در حین بازی نیز در آن زمان، وجود نداشت، به این ترتیب آلمان ها با استفاده از شرایط بوجود آمده، با گل های "مورلوک" و "ران" بازی را به تساوی کشانده و سرانجام با گل "هلموت ران" روی پاس "فریتز والتر" از مجارستان پیش افتادند. کوشش مجارستان برای بازگشت به بازی در ده دقیقه ی پایانی نتیجه ای نداشت، گل دوم پوشکاش آفساید اعلام شد و حملات بسیار این تیم نیز به نتیجه نرسید و نهایتاً آلمان ها پیروز شدند تا برای اولین بار روحیه ی خاص آلمانی خود را در عرصه ی فوتبال به معرض نمایش گذارند. روحیه ای که سالها کارهای ناممکن را نزد فوتبالیست های نسبتاً کم تکنیک آلمانی، ممکن ساخت. پس از این پیروزی حیرت آور "سپ هربرگر" مربی آلمان غربی به "روباه برن" شهرت یافت. این قهرمانی پایگذار ظهور یکی از تیم های خوب تاریخ آلمانها نیز بود. با انقلاب سال ۱۹۵۶ در مجارستان تیم بی نظیر آن ها از هم پاشید و پوشکاش کاپیتان این تیم به اسپانیا رفت و تابع این کشور شد. او به رئال مادرید پیوست تا موفقیت هایش در عرصه ی ملی خاتمه یافته و موفقیت های باشگاهی وی در کنار "آلفردو دی استفانو"، "دی دی"، "جنتو" و دیگران آغاز شود. اتریش به مقام سوم و اروگوئه به مقام چهارم رسید. در این رقابت ها ۱۴۰ گل در ۲۶ بازی به ثمر رسید، که

میانگین گل بی نظیری برای هر بازی را در تاریخ جام های جهانی به جا نهاد. پوشکاش بهترین بازیکن رقابتها بود و "ساندور کوچیس" مجارستانی نیز با یازده گل آقای گل رقابت ها نام گرفت.

پوشکاش و والتر - فینال جام جهانی ۱۹۵۴

فرنس پوشکاش بهترین بازیکن جام جهانی ۱۹۵۴

جام جهانی ۱۹۵۸

کشور سوئد در شمال اروپا، می توانست مکان خوبی برای بازی های تابستانی جام جهانی باشد. برای نخستین بار بازی ها زیر پوشش تلویزیونی قرار گرفت. تیم های خوب بسیاری در این رقابت ها حضور داشتند. آلمان مدافع عنوان قهرمانی تیم خوبی داشت، میزبان صاحب تیم قابل قبولی بود و البته به خوبی از میزبانی خود نیز سود می برد. فرانسه به لطف درخشش کم نظیر "ریموند کوپا" و گلزن افسانه ای خود "ژوست فونتن" که با ثبت سیزده گل رکورد گلزنی در یک جام جهانی را در اختیار دارد، تا نیمه نهایی پیش رفت. برزیل با ستاره های جوان و ناشناخته ی خود شرایطی غیر قابل پیش بینی را برای سایر تیم ها فراهم کرده بود. ایتالیا به جام جهانی نرسید. "پله" ستاره ی نوظهور برزیل در سن هفده سالگی درخشش خود را آغاز کرد، او گل پیروزی سرنوشت ساز برزیل مقابل ولز را به ثمر رسانده و با سه گل خود در دیدار نیمه نهایی مقابل فرانسه، برزیل را به سمت قهرمانی پیش برد. این بازی با نتیجه ی ۵ بر ۲ به سود برزیل تمام شد، "دی دی" به همراه "واوا" دو گلزن دیگر برزیل بودند، در حالی که دو گل فرانسه توسط فونتن و "پیانتونی" به ثمر رسید. تیم ملی برزیل در میانه ی میدان تحت رهبری "دی دی" قرار داشت. "واوا" گلزن قهار این تیم بود و "گارینشا"، "نیلتن" و

"جلما" سانتوز ، "ماريو زاگالو" ، "گیلمار" دروازبان ، "زیتو" سایر ستاره های این تیم بودند. برزیل به لطف درخشش این ستارگان در قالب مقتدر ترین تیم تاریخ فوتبال خود قرار گرفت. سوئد با پیروزی ۳ بر ۱ مقابل آلمان خود را به فینال بازی ها رساند. سرانجام در دیدار پایانی، برزیل با نتیجه ی مقتدرانه ۵ بر ۲ میزبان را شکست داد و به اولین عنوان قهرمانی خود در جام جهانی دست یافت. دو گل از واوا ، دو گل از پله و یک گل از زاگالو تیم "وینست فئولا" را با سیستم تهاجمی ۴-۲-۴ خود، به پیروزی رساند. گل های سوئد توسط "لویی لیدهولم" و "آلن سیمونسن" بثمر رسیدند. فرانسه با پیروزی ۶ بر ۳ مقابل آلمان غربی به مقام سوم اکتفا کرد. ژوست فونتن با سیزده گل آقای گل بازی ها بود.

نمایی از دیدار فینال جام جهانی ۱۹۵۸- پله با به ثمر رساندن یکی از زیباترین گل های تاریخ جامها، تورنمنتی رویایی را در سن ۱۷ سالگی پشت سر گذاشت.

تیم ملی فوتبال برزیل فاتح جام جهانی ۱۹۵۸- نشسته از چپ: گارینشا، دی دی، په له،
واوا و زاگالو، موثر ترین بازیکنان برزیل و جام جهانی ۵۸ بودند.

جام جهانی ۱۹۶۲

کشور شیلی میزبانی رقابت ها را به عهده گرفت. اسپانیا در صدد بود تا با حضور "آلفردو دی استفانو" و "فرنس پوشکاش" در تیم ملی این کشور، همانند حضورشان در باشگاه رئال مادرید و قهرمانی های پیایی در جام باشگاه های اروپا، به موفقیت دست یابد، اما دی استفانو به دلیل مشاجره با مدیر تیم در هیچیک از بازی ها حضور نیافت و حضور فرنس پوشکاش نیز به تنهایی برای این تیم ثمری نداشت. اسپانیا در برابر برزیل و چکسلواکی در گروه خود شکست را پذیرا شد و با دو شکست و یک پیروزی جام را ترک گفت. یوگسلاوی با پشت سر گذاشتن آلمان وارد نیمه نهایی شد و چکسلواکی مجارستان را حذف کرد، رویارویی چکسلواکی و یوگسلاوی دو غول همیشه مدعی فوتبال آن دوران در مرحله ی نیمه نهایی به پیروزی سه بر یک چک ها انجامید و چکسلواکی برای دومین بار فینالیست جام جهانی شد. برزیل با تکیه بر توانایی های بازیکنان خلاق خود، به مقام قهرمانی دست یافت. "منه گارینشا" هافبک - مهاجم راست شماره ی ۷ برزیل درخشش خیره کننده ای داشت. پس از مصدومیت پله در اوایل جام و در بازی مقابل چکسلواکی، ستاره ی دیگری به نام "آماریلدو" جانشین او شد. برزیل با داشتن فوجی از ستارگان کمبود پله را احساس نکرد و با دو گل واوا و دو گل از گارینشا ۴ بر ۲

میزبان مدعی رقابتها را در نیمه نهایی پشت سر گذاشت. برزیل در مرحله ی قبلی ۳ بر یک انگلیس را با دو گل گارینشا و یک گل از واوا شکست داده بود. رویارویی مجدد برزیل و چکسلواکی که در مرحله ی گروهی به تساوی بدون گل رسیده بودند، در ورزشگاه ناسیونال شهر سانتیاگو صورت گرفت و روی سه پاس گل از گارینشا طی حرکات نفوذی اش، آماریلدو، زیتو و واوا به گل رسیدند. تک گل چک ها توسط ستاره این تیم "یوزف ماسوپوست" بی اثر بود. شیلی با پیروزی یک بر صفر بر یوگسلاوی به مقام سوم دست یافت. گارینشا (برزیل)، یرکویچ (یوگسلاوی)، ایوانوف (شوروی)، سانچز (شیلی)، واوا (برزیل) و فلورین آلبرت (مجارستان)، به طو مشترک با چهار گل بهترین گلزنان این دوره از رقابت ها بودند. بهترین بازیکن این جام گارینشای برزیلی بود.

گارینشا هافبک راست طلایی برزیل، بیشترین نقش را در دو قهرمانی پیاپی برزیل ایفا کرد.

جام جهانی ۱۹۶۶

جام جهانی ۱۹۶۶ در کشور انگلیس برگزار شد. قبل از شروع رقابت ها جام ژول ریمه در محل نمایش آن به سرقت رفت، اما یک هفته بعد سگی به نام "پیکل" آن را پیدا کرد. هرچند سرانجام این جام در سال ۱۹۸۳ بار دیگر در کشور فاتح همیشگی آن یعنی برزیل، برای همیشه ناپدید شد.

۱۹۶۶ - پیکل سگی که جام مفقود را پیدا کرد.

برزیل قهرمان دو دوره ی گذشته، با دو شکست از تیم های مجارستان و پرتغال از جام کنار رفت، در این رقابت ها کره شمالی با پیروزی یک بر صفر بر ایتالیا با گل "پارک دو ایک" شگفتی بزرگی را رقم زد و موجب حذف این تیم شد. اما این "طوفان زرد" در برابر پناالتی های "اوزه بیو" به شکست پنج بر سه تن داد و پرتغال

وارد مرحله ی نیمه نهایی شد. پیروزی انگلیس بر آرژانتین با جنجال همراه بود و آلمان غربی و شوروی با پیروزی بر اروگوئه و مجارستان وارد مرحله ی نیمه نهایی شدند. در این مرحله انگلیس با دو گل "بابی چارلتون" در برابر تک گل اوزه بیو از روی نقطه ی پنالتی، بر پرتغال فائق آمد و پای به دیدار نهایی گذاشت. آلمان غربی نیز با همین نتیجه یاران "لئو یاشین" یعنی شوروی را شکست داد. سرانجام در فینال بازی ها در استادیوم ومبلی شهر لندن و در حضور نود و پنج هزار نفر، در یکی از دیدنی ترین فینال های تاریخ جام های جهانی، انگلیس با پیروزی چهار بر دو مقابل آلمان غربی به مقام قهرمانی دست یافت. تنها هت تریک تاریخ فینال های جام جهانی توسط "جف هرست" مهاجم انگلیسی به شکل شبهه بر انگیزی صورت گرفت؛ پس از پایان بازی در وقت قانونی با نتیجه ی تساوی ۲ بر ۲، ضربه ی جف هرست در وقت های اضافی روی پاس "آلن بال" به تیر دروازه ی آلمان برخورد کرد و روی خط دروازه فرود آمد، مشورت داور با کمک خود منجر به اعلام گلی مشکوک شد، اما هرست گل دیگری را با شلیک سر ضرب در آخرین لحظه ی مسابقه بثمر رساند تا بازی با اختلاف دو گل به نفع انگلیس به پایان رسد. انگلیس با ارائه سیستم ۳-۳-۴ توسط مربی خود "آلف رمزی" و بازیکنانی نظیر "بابی مور"، "بابی (روبرت) چارلتون"، "جف هرست"، "آلن بال" و گلر خود "گوردون بنکس" بر آلمان

غربی و ستارگان آن نظیر "اوه زیلر"، "شنلینگر"، "اوورات" و "بکن بائر" پیروز شد، در حالیکه آلمان نیز تیمی بسیار شایسته بود. در دیدار رده بندی پرتغال با نتیجه ی دو بر یک از سد شوروی گذشت و به مقام سوم اکتفا کرد. اوزه بیو با ۹ گل که چهار تای آن از روی نقطه ی پنالتی به ثمر رسید، مقتدرانه آقای گل این رقابت ها شد.

اهدای جام توسط ملکه الیزابت به بابی مور کاپیتان انگلیس

فینال ۱۹۶۶ - مصاف بابی چارلتون و فرانس بکن بائر در میانه ی میدان

جام جهانی ۱۹۷۰

کشور مکزیک میزبان نهمین دوره ی جام جهانی و آخرین میزبان کاپ ژول ریمه بود. برزیل، ایتالیا قهرمان اروپا، آلمان غربی و انگلیس مدافع عنوان قهرمانی از مدعیان فتح جام بودند. دیدار برزیل مقابل انگلیس از مهم ترین بازی های این رقابت ها بود، که گرچه با هنرنمایی "گوردون بنکس" دروازه بان انگلیس همراه بود، اما با تک گل "جرزینهو" به نفع برزیل خاتمه یافت.

واکنش گوردون بنکس گلر انگلیس روی ضربه ی پله، که به "سیو قرن" معروف شد. برزیل

- انگلیس ۱۹۷۰

بازی های برزیل در این جام از توجه خاصی برخوردار بودند، حضور ستارگانی نظیر "پله"، "توستائو"، "جرزینهو"، "جرسون"، "ریوه لینو" در این رقابت ها، این تیم را بیش از همه ی تیم ها شایسته ی عنوان

قهرمانی نشان می داد. دیدار (برزیل۴- پرو۲) که با درخشش توستائو و ریوه لینو همراه بود، نبرد (آلمان غربی۳- انگلیس۲) در یک چهارم نهایی و دیدار نفس گیر (ایتالیا۴- آلمان غربی۳) در نیمه نهایی از بهترین بازی های این دوره از رقابت ها بودند. در دیدار یک چهارم نهایی آلمان غربی و انگلیس، در ابتدا انگلیس با دو گل پیش افتاد، اما آلمان با گل های "بکن بائر" و "زیلر" به بازی بازگشت و در وقت های اضافی با گل "گرد مولر" به پیروزی رسید. از وقایع این بازی می توان به مصدومت کتف بکن بائر و تعویض بحث برانگیز بابی چارلتون در حالی که انگلیس بازی را ۲ بر ۱ جلو بود، نام برد.

اوه زیلر و بابی مور - آلمان و انگلیس ۱۹۷۰

در دیدار نیمه نهایی ایتالیا و آلمان غربی، در ابتدا ایتالیا با گل "بونین سنا" پیش افتاد، اما گل "شنلینگر" در آخرین لحظات بازی کار را به وقت های

اضافی کشاند. در وقت های اضافی، گرد مولر آلمان را پیش انداخت، اما سه دقیقه بعد بورگنیش گل تساوی را برای ایتالیا به ثمر رساند. در ادامه "لویجی ریوا" گل سوم ایتالیا را نیز وارد دروازه ی آلمان نمود، اما گرد مولر روی پاس اوه زیلر مجددا بازی را به تساوی کشاند، نهایتا "جیانی ریورا" گل چهارم و برتری ایتالیا را در دقیقه ی ۱۱۱ به ثمر رساند و ایتالیا پس از ۳۲ سال مجددا به فینال جام جهانی رفت.

فرانس بکن بائر با کتف آسیب دیده در نیمه نهایی جام ۱۹۷۰

در فینال رقابت ها ایتالیا گر چه با گل "بونین سنا" بازی را در پایان نیمه ی اول به تساوی کشاند، اما در نیمه ی دوم کاملاً مقهور برزیل شد تا طلایی پوشان برای سومین بار برنده جام ژول ریمه و فاتح همیشگی آن شوند. پله، جرسون، جرزینهو و "کارلوس آلبرتو" برای برزیل گلزنی کردند. آلمان با درخشش ستارگان خود

با استخوان بندی تیم سال ۱۹۶۶ به اضافه ی یک گلزن تمام عیار به نام "گرهارد (گرد) مولر" که در این رقابت ها ده گل به ثمر رساند، به مقام سوم قناعت کرد و اروگوئه چهارم شد. پدیده ی این رقابت ها تیم پرو بود که با ستارگانش نظیر "کوبیاس" مقابل برزیل بازی خوبی را به نمایش گذاشت.

په له اولین گل بازی فینال ۱۹۷۰ را با ضربه سری استادانه، روی پاس زیبای ریوه لینو، به ثمر می رساند.

جام جهانی ۱۹۷۴

جام جدید رقابت ها موسوم به جام فیفا با وزنی حدود ۰ کیلوگرم ساخته شده از طلا و مرمَر سبز، توسط "سیلویو گزانیگا"ی ایتالیایی، جایگزین "جام ژول ریمه" گردید تا با شروع رقابت ها در کشور آلمان غربی، تیم ها برای تصاحب آن به رقابت بپردازند. قرار بر این شد که فاتح این جام برای مدت چهار سال آن را به خانه برده و با شروع جام جهانی بعد آن را باز گرداند و نسخه ی بدلی طلا اندودی از آن را به رسم یادبود دریافت کند. با شروع رقابت ها، آلمان غربی میزبان، در مرحله نخست در برابر آلمان شرقی با تک گل "اسپارواشر" شکست خورد تا شروعی ناامید کننده را داشته باشد. لهستان از تیم های خوب این رقابت ها بود که با ستارگانی نظیر "دینا"، "لاتو" و "ژارماخ" به خوبی تا مرحله نیمه نهایی پیش آمد، اما با تک گل گرد مولر آلمانی از حضور در فینال بازماند.

تیم شایسته ی لهستان ۱۹۷۴

هلند با پیروزی های پر گل ۴ بر یک و ۴ بر صفر مقابل بلغارستان و آرژانتین خود را بعنوان قدرت جدیدی در مسابقات جام جهانی مطرح نمود.

یوهان کرویف کاپیتان خوش تکنیک نارنجی پوشان، دروازه ی آرژانتین را با ظرافت خاصی می گشاید.

نارنجی پوشان با پیروزی مقابل برزیل در مرحله نیمه نهایی و با دو گل زیبا از "یوهان کرویف" کاپیتان خود و "یوهان نیسکنز" پنالتی زن قهار این تیم، به بازی فینال راه یافتند. درخشش هلند در این دوره از رقابت ها با مربی گری "رنوس میشل" به شکلی بود که شانس اول و مسلم قهرمانی این دوره از رقابت ها به شمار می رفت. شیوه تهاجمی و روان فوتبال هلند که به "Total Football" شهرت یافت بر پایه ی بازیکنانی همچون "رودی کرول"، "ریس برگن"، "سوربیر"، "ویم یانسن"، "آری هان"، "فان هاناگم"، "جانی رپ"، "یوهان

نیسکنز"، "یوهان کرویف" و "رابی رنسن برینک" و تیم باشگاهی آژاکس آمستردام، شکل گرفت. هلندی ها اقتدار خود را با شروع بازی فینال مقابل آلمان غربی نشان دادند. با سوت آغاز بازی توسط داور، بازیکنان هلند با رد و بدل کردن پانزده پاس که به خطای "برتی فوکس" مدافع آلمان روی یوهان کرویف منجر شد، صاحب ضربه ی پنالتی شدند و بدون آنکه آلمان ها حتی فرصت لمس توپ را پیدا کنند، با ضربه پنالتی یوهان نیسکنز به برتری دست یافتند.

حرکت نفوذی کرویف در خط دفاع آلمان، موجب اعلام پنالتی توسط داور، در نخستین لحظات بازی می شود.

همه چیز گواه یک برتری یک جانبه و پر گل توسط هلند بود. هلند که تصور می کرد با این گل بازی آسانی را در پیش رو خواهد داشت، به یکباره در سایه ی سنگین سبک بازی و روحیه ی تسلیم ناپذیر و تجربه ی میزبان

بازی ها، قرار گرفت. ژرمن ها از غفلت ستارگان هلند سود جستند و با تمام تلاش خود بازی را بدست گرفتند. گل تساوی بازی با پنالتی پل برایتنر و سپس گل دوم آلمان روی چرخش گرد مولر که با غفلت دروازبان و مدافعان هلند همراه بود، این تیم را پیش انداخت. در نیمه ی دوم بازیکنان عصبی و معترض هلند، هرگز نتوانستند بازی را جبران کنند و عنوان قهرمانی رقابت ها را به آلمان غربی واگذار کردند. آلمان غربی مزد تلاش مستمر خود را در سه جام جهانی اخیر گرفت و با ستارگانی همچون "گرد مولر"، "فرانس بکن بائر" (کاپیتان)، "ولفگانگ اورات"، "سپ مایر"، "رینر بونهوف"، "پل برایتنر" و .. با مربی کهنه کار خود "هلموت شون" فاتح جام جهانی شد. یوهان کرویف بهترین بازیکن رقابت ها شناخته شد. لهستان با پیروزی یک بر صفر مقابل شاگردان ماریو زاگالو (برزیل)، با گل لاتو به مقام سوم رسید. "لاتو" ی لهستانی با ۷ گل بهترین گلزن رقابت ها بود.

نمایی از دیدار فینال جام جهانی ۱۹۷۴، کرویف، بکن بائر و سپ مایر

جام جهانی ۱۹۷۸

کشور آرژانتین به میزبانی رقابت ها برگزیده شد. دیدار افتتاحیه بین آلمان غربی و لهستان به تساوی صفر - صفر انجامید. تیم ملی ایران برای اولین بار و با اقتدار بعنوان تنها نماینده ی قاره ی آسیا و اقیانوسیه، پای به رقابت های جام جهانی نهاد، هدایت این تیم را "هشمت مهاجرانی" به عهده داشت. ایران در گروه دشواری قرار گرفت و در اولین بازی خود در برابر تیمی که نایب قهرمان جام بود و این عنوان را مجدداً تکرار کرد، یعنی تیم ملی هلند، با نتیجه ی سه بر صفر شکست خورد، در حالیکه دو گل از سه گل هلند از روی نقطه ی پنالتی، توسط "رابی رنسن برینک" به ثمر رسید. در بازی دوم، ایران در مقابل تیم سر سخت اسکاتلند به تساوی یک بر یک دست یافت، در حالیکه گل اسکاتلند توسط مدافع ما به ثمر رسید. در این بازی "ایرج دانایی فرد" اولین گل ایران در جام های جهانی را به ثمر رساند. در ادامه تیم اسکاتلند با نتیجه ی سه بر دو تیم هلند را شکست داد، تا شگفتی آفرین باشد. ایران در بازی آخر خود با نتیجه ی چهار بریک مغلوب پرو شد، در حالیکه باز هم بی تجربگی بازیکنان ما، منجر به دو پنالتی برای تیم پرو گردید و کوبیلاس بازیکن سرشناس پرو آنها را وارد دروازه کرد. تک گل این دیدار را "حسن روشن" به ثمر رساند. در واقع بی تجربگی

و اهدای مکرر پنالتی به تیم های حریف، شانس درخشش تیم ایران در این رقابت ها را از میان برد و ایران علارغم سوابق بسیار خوب در بازی های تدارکاتی خود که نمونه اش تساوی یک بر یک مقابل تیم ملی آرژانتین بود و چندین سال بی شکستی در فوتبال آسیا از جام جهانی کنار رفت. نفرات ایران را در این دوره از رقابتهای بازیکنانی نظیر دروازبان "ناصر حجازی"، "علی پروین" (کاپیتان)، "ابراهیم قاسمپور"، "حسن نظری"، "حسین فرکی"، "حسین کازرانی"، "محمد صادقی"، "حسن روشن"، "نصرا. عبدالهی" و "غفور جهانی" و.. تشکیل می دادند .

نمایی از دیدار ایران - هلند ۱۹۷۸

"جعفر نامدار" به عنوان اولین داور وسط ایرانی در این رقابت ها قضاوت کرد. از نتایج سایر گروه ها می

توان به تساوی صفر بر صفر ژرمن ها با تونس اشاره کرد. لهستان تیم خوبی داشت و کماکان با حضور ستارگان خود "ژارماخ" و "دینا" می درخشید، اما ستاره ی جدیدی به نام "بونیک" نیز به جمع آن ها اضافه شده بود. آلمان غربی مدافع عنوان قهرمانی گرچه فروغ گذشته را نداشت و از حضور بکن بائر و گرد مولر در این تیم خبری نبود، اما با یک پیروزی ۶ بر صفر با درخشش ستاره ی نو ظهور فوتبال آلمان "کارل هاینس رومنیگه" مقابل مکزیک، به ادامه ی رقابت ها امیدوار شد. "خورخه ویده لا" رئیس جمهور آرژانتین به سختی در پی کسب نتیجه کشورش در این رقابت ها و انحراف اذهان عمومی از اوضاع این کشور بود. آرژانتین با تک گل "روبرتو به تگا" مقابل ایتالیا شکست خورد، اما پیروزی دو بر یک مقابل فرانسه این تیم را به مرحله ی بعد فرستاد، دیداری که در آن "میشل پلاتینی" جوان، اولین گل خود در رقابت های جام جهانی را برای فرانسه به ثمر رساند. اما در بازی که "پائولو روسی" برای ایتالیا گلزنی کرد، فرانسه با همین نتیجه بازی را به ایتالیا واگذار نمود و جام را ترک گفت. صعود آلمان به مرحله ی بعد با تساوی صفر بر صفر مقابل ایتالیا و همچنین تساوی دو بر دو با هلند همراه بود. در این جام مرحله ی دوم به صورت گروهی برگزار شد و عملاً مرحله ی نیمه نهایی وجود نداشت، به این ترتیب که تیم های اول هر گروه به فینال و تیم های دوم هر گروه به

نیمه نهایی می رسیدند. با پیروزی دو بر یک هلند بر ایتالیا که در یک بازی بسیار زیبا صورت گرفت، این تیم راهی فینال شد. دو شلیک از راه دور توسط "رابی برانتز" و "آری هان" باعث شد تا ایتالیا و سنگربان سرشناس آن "دینوزوف" پا از بازی رده بندی فراتر نگذارند. آلمان غربی که نیاز به یک تساوی برای صعود به مرحله ی رده بندی داشت با درخشش "کرانکل" ستاره ی اتریشی ها، بازی را سه بر دو واگذار کرد و حذف شد، در دیداری که "برتی فوکس" کاپیتان آلمان ها دروازه ی تیم خود را باز کرد. در گروه دیگر مرحله ی دوم این جام، رقابت آرژانتین با برزیل بسیار نزدیک بود، هر دو تیم لهستان را شکست دادند و در بازی رو در رو به تساوی بدون گل دست یافتند؛ در واقع بازی آنها با پرو مشخص کننده تیم فینالیست بود. برزیل با پیروزی سه بر صفر، قاطعانه یاران کوبیلاس را شکست داد. اما آرژانتین با شکست شش بر صفر این تیم، عملاً جواز صعود به دیدار نهایی را بدست آورد. در بازی که بوی تبانی می داد، دروازه بان آرژانتینی الاصل پرو "رامون کوئروکا" در مضان اتهام قرار داشت. به هر حال این دو تیم آرژانتین و هلند بودند که به بازی نهایی راه یافتند. در دیدار رده بندی برزیل دو بر یک شاگردان "انزو بیرزوت" (ایتالیا) را شکست داد و به مقام سوم رسید.

نمایی از دیدار رده بندی برزیل - ایتالیا؛ ۱۹۷۸

در دیدار نهایی نیز آرژانتین ابتدا با گل "ماريو کمپس" جلو افتاد اما "پرتویلت" هلندی بازی را به تساوی کشاند. در آخرین لحظات بازی "جانی رپ" تیر دروازه ی آرژانتین را به لرزه درآورد، اما نهایتاً بازی به وقت اضافی کشیده شد و آرژانتین با گل‌های "ماريو کمپس" و "دانیل برتونی" موفق شد بازی را سه بر یک به نفع خود تمام کند. "ورزشگاه ماردل پلاتا"ی شهر بوینس آیرس مملو از نوارهای سفید، جلوه ی خاصی را به این فینال بخشید. "دانیل پاسارلا" کاپیتان آرژانتین جام جهانی را بالای سر برد، تا آرژانتین برای نخستین بار به مقام قهرمانی جام جهانی برسد.

آرژانتین - هلند، دیدار نهایی جام جهانی ۱۹۷۸

از ستارگان دیگر آرژانتین در این جام می توان از "اسوالدو آردیلز" و "اوبالدو فیلول" دروازه بان این تیم نام برد. جام جهانی ۱۹۷۸ اولین تجربه ی حضور در جام جهانی برای بسیاری از ستارگانی بود که در دهه ی ۱۹۸۰ درخشیدند. اولین حضور "هوگو سانچز" در تیم ملی مکزیک، درخشش "کارل هاینس رومنیگه" جوان اول تیم ملی آلمان. "زیکو"ی برزیلی نیز اولین حضور خود در جام جهانی را تجربه کرد و در دیدار مقابل پرو اولین گل خود در جام های جهانی را از روی نقطه ی پنالتی به ثمر رساند. میشل پلاتینی هم در اولین حضور خود در جام جهانی در برابر آرژانتین گلزنی کرد. ستارگان فاتح جام بعدی یعنی "پائولو روسی"، "آنتونیو کابرینی"، "شیرآ"، "جننتیله" و "آنتونیونی" نیز اولین بار در جام جهانی حضور یافتند. اما "لوییز سزار منوتی" مربی آرژانتین اعتقادی به حضور "دیگو مارادونا"ی ۱۷ ساله

در مسابقات جام جهانی نداشت و او را در فهرست نهایی قرار نداد. تیم ملی فوتبال برزیل به رهبری "کلودیو کوتینهو" و با حضور "روبرتو ریوه لینو" و بازیکنان نظیر "نلینهو"، "روبرتو" و "سرزو" تیمی بود که می توانست شایستگی قهرمانی را نیز داشته باشد. این آخرین حضور "هلموت شون" پس از ۱۴ سال روی نیمکت مربی گری ژرمن ها بود. آرژانتین قهرمانی خود را مدیون درخشش مهاجم گریز پای خود "ماريو کمپس" که به عنوان آقای گلی جام با شش گل نیز رسید، بود و تیم ملی هلند این بار با مربی گری "ارنست هاپل" اتریشی تقریباً همان تیم ملی هلند ۱۹۷۴ منهای "یوهان کرویف" بود.

استادیوم ماردل پلاتای شهر بوینوس آیرس، این چنین اولین قهرمانی راه راه پوشان آرژانتینی را جشن گرفت.

یکی از زیباترین دوره های تاریخ جام های جهانی، در کشور اسپانیا برگزار شد. دیدار افتتاحیه بین مدافع عنوان قهرمانی آرژانتین و بلژیک، با تک گل "واندنبرگ" به نفع بلژیک تمام شد و اولین شگفتی جام رقم خورد. "مارادونا" ستاره ی آرژانتینی در اولین حضور خود در جام جهانی دو بار دروازه ی مجارستان را باز کرد تا آرژانتین چهار بر دو پیروز میدان باشد. آرژانتین و بلژیک از این گروه صعود کردند. آلمان غربی با ناباوری بازی نخست خود را دو بر یک به الجزایر واگذار کرد. گل های الجزایر توسط "رباح ماجر" و "لختر بلومی" به ثمر رسیدند. اما آلمان و اتریش که برنده ی بازی با الجزایر بود، در یک بازی قابل پیش بینی، به یک نتیجه ی یک بر صفر به نفع آلمان رضایت دادند تا دو تیم به اتفاق صعود کرده، الجزایر بدون شکست حذف شود. به دلیل عدم همزمانی بازی های روز آخر، آلمان و اتریش از نتیجه ی آخرین بازی الجزایر که روز قبل انجام شده بود اطلاع داشته و به راحتی نتیجه ی مطلوب برای صعود خود را رقم زدند. برزیل در یک شروع سخت مقابل شوروی به پیروزی نزدیک دو بر یک دست یافت. گل استثنایی "ادر" ستاره ی شوتزن برزیلی در اواخر بازی یکی از زیباترین گل های جام بود که دروازه ی "رینات داسایف" دروازه بان

زبده شوروی را گشود. گل اول برزیل را "سوکراتس" به ثمر رساند. برزیل با درخشش "زیکو" و سایر ستارگانش اسکاتلند و نیوزلند را نیز با گل‌های زیادی بدرقه کرد و به مرحله ی دوم رفت تا شانس اول قهرمانی رقابت ها نام بگیرد.

زیکو با یک ضربه ی آزاد دروازه ی اسکاتلند را می گشاید.

فرانسه در بازی نخست خود شروعی بد، با شکست سه بر یک مقابل انگلیس، با درخشش "برایان رابسون" داشت؛ اما به دلیل پیروزی پر گل مقابل کویت همراه با انگلیس به مرحله ی بعد صعود کرد. اسپانیا که میزبان مسابقات بود تیم خوبی نداشت و در گروه خود بازی را به ایرلند شمالی واگذار کرد؛ اما با یک پیروزی پر حرف و حدیث مقابل یوگسلاوی به مرحله ی بعد رفت. جایی که رقیبان صعود اسپانیا به مرحله ی بعد را نتیجه ی پنالتی های

تقديم شده به اين تيم توسط داوران مي دانستند. در مرحله ي دوم بازي ها كه به صورت گروهی برگزار شد، در یکی از سخت ترين قرعه های تاريخ جام های جهانی، برزیل، ایتالیا و آرژانتین همگروه شدند. گروهی كه سرانجام به قربانی شدن زودهنگام غول های امریکای جنوبی انجامید. ایتالیا كه در بازي های گروهی خود با يك نمایش ضعیف مقابل كامرون، پرو و لهستان به سه تساوی رسیده بود و تنها به دلیل گل زده ی بیشتر نسبت به تيم كامرون (كه در تمامی شرایط جدول با ایتالیا در وضعیت برابری قرار داشت) به مرحله ی دوم رسید، بیکباره درخشش خیره كننده ای را در این مرحله نشان داد و با دو پیروزی، خود را به دور نیمه نهایی رساند. بازي آرژانتین مقابل برزیل به پیروزی سه بر يك برزیل با درخشش زیكو انجامید. نبردی كه با اخراج دیگو مارادونا، عصبی در دقایق پایانی بازي همراه بود.

مارادونا، زیكو، سرزو و فالكاو، برزیل - آرژانتین، ۱۹۸۲

آرژانتین بازی مقابل ایتالیا را هم با نتیجه ی دو بر یک واگذار کرد، تنها مشکل ایتالیا در این بازی، مهار مارادونا بود. بازیکنی که تیرک دروازه ی زوف را به لرزه در آورد. اما در این روز بازی درگیرانه "کلودیو جنتیله" و سایر مدافعان تراز اول ایتالیا مارادونا را از کار انداخت. "آنتونیو کابرینی" چپ پای مطرح لاجوردی پوشان، روی تکنیک بالا و سماجت ستاره ی تکنیکی ایتالیا "برونو کونتی" گل زیبایی را به ثمر رساند، "مارکو تاردلی" زننده ی گل دیگر ایتالیا بود.

نمایی از بازی ایتالیا و آرژانتین ۱۹۸۲

در بازی سرنوشت ساز ایتالیا مقابل برزیل، یک تساوی می توانست برزیل را به دلیل گل زده ی بیشتر راهی نیمه نهایی کند. برزیل دو بار طی مسابقه با گل های "پائولو روسی" عقب افتاد، اما سوکراتس و "پائولو

روبرتو فالکائو" هر بار با گل‌های زیبایشان برزیل را به بازی بازگرداندند. سرانجام پائولو روسی در اواخر بازی با یک گل غافل گیر کننده، حاصل از ضربه کرنر، بازی را به سود ایتالیا رقم زد و حملات تیم سراسیمه ی برزیل در دقایق پایانی، نیز بی ثمر بود و درخشش "دینوزوف" و مدافعان ایتالیا به رهبری "گتنائو شیرآ" مانع به ثمر رسیدن گل صعود بخش برزیل شد. در این بازی لاجوردی پوشان بسیار حرفه ای تر عمل کردند و با نمایان ساختن ضعف های تیم برزیل خود را به شایستگی به مرحله ی بعد رساندند.

نمایی از دیدار ایتالیا و برزیل ۱۹۸۲ - فالکاهو و سرزو ناظر مصاف سوکراتس و کونتی

در گروه دیگر بازی ها، آلمان با تساوی مقابل انگلیس و به دلیل پیروزی مقابل اسپانیا که با درخشش "پیرلیت

بارسکی" پدیده ی نوظهور آلمان ها همراه بود، به نیمه
نهایی رسید.

کارل هاینس رومینگه - آلمان غربی، اسپانیا ۱۹۸۲

لهستان با پیروزی مقابل بلژیک و تساوی مقابل شوروی،
به دلیل پیروزی پرگل تر مقابل بلژیک، به لطف هت تریک
"زیگنیو بونیک" میهمان مرحله ی نیمه نهایی شد.
فرانسه دیگر تیمی بود که با ارائه ی بازی هایی زیبا
ایرلند شمالی و سپس اتریش را با ضربه ی آزاد "برنارد
جنگینی" کنار زد، تا به جمع چهار تیم بپیوندد. در
مرحله نیمه نهایی ایتالیا با گل های پائولو روسی دو
بر صفر لهستان را شکست داد و به فینال رفت. در دیدار
دیگر این مرحله، در یکی از زیباترین بازی های تاریخ
جام های جهانی، تیم ملی فرانسه بازی عقب افتاده را
به نتیجه سه بر یک به سود خود تبدیل کرد، اما با

ورود "کارل هاینس رومینیگه" ستاره ی نیمه مصدوم آلمان ها در این جام، به یکباره روند بازی در وقت های اضافه تغییر کرد و آلمان با گل های رومینیگه و نیم قیچی اکروباتیک "کلاوس فیشر" بازی را به ضربات پنالتی برد. پس از اینکه رومینیگه جواب پنالتی پلاتینی را داد و بازی چهار به چهار مساوی شد، پنالتی ماکسیم بوسیس هدر رفت تا "هورست هرویش" آخرین پنالتی را به ثمر رسانده و آلمان غربی بر خلاف انتظارات به فینال رود.

میشل پلاتینی و دیتر کالتز، فرانسه - آلمان غربی ۱۹۸۲

در دیدار رده بندی جام، فرانسه تیمی که برای حضور در فینال شایسته بود با شکست سه بر دو مقابل لهستان در غیاب "پلاتینی"، "ژیروس" و بوسیس به مقام چهارم کفایت کرد. تیم خوب لهستان در این دوره از بازی ها

به مقام سوم رسید. در دیدار فینال رقابت ها در ورزشگاه سنتیاگو برنابو شهر مادرید در حضور نود هزار نفر تماشاگر، ایتالیا با ارائه ی یک بازی چشمگیر و علارغم هدررفتن پنالتی "کابرینی" در نیمه ی اول، با سه گل روسی، تاردلی و "آلتوبلی" کار آلمان را یکسره کرد و گل دقایق پایانی "پل برایتنر" نیز ثمری برای ژرمن ها نداشت. در این بازی رومنیگه کاپیتان جوان آلمان ها پس از دو گلی که آلمان در نیمه ی اول دریافت کرد، تعویض شد. رومینیگه علارغم مصدومیت در این تورنمنت پنج گل به ثمر رساند و باعث صعود آلمان به فینال بازی ها بود، اما با گل پائولو روسی در روز فینال، این بازیکن ایتالیایی بود که با شش گل عنوان آقای گلی جام را تصاحب کرد. دینوزوف کاپیتان و دروازبان چهل ساله ی ایتالیا جام را بالای سر برد و جوانان شایسته ی ایتالیا به سومین فتح خود در تاریخ جام های جهانی نائل شدند. در جامی که تیم های بسیار قدرتمندی حضور داشتند و شانس قهرمانی تیم جوان ایتالیا چندان زیاد نبود، این تیم با ارائه ی بازی هایی زیبا و چشمگیر به مقام قهرمانی دست یافت. پائولو روسی درحضور جمعی از بهترین بازیکنان تاریخ فوتبال، توپ طلای بازی ها و عنوان آقای گلی را با شش گل زده از آن خود کرد.

گل دوم ایتالیا توسط مارکو تاردلی در دیدار نهایی جام جهانی ۱۹۸۲

جام جهانی ۱۹۸۶

مسابقات جام جهانی ۱۹۸۶ در کشور مکزیک برگزار شد. حضور تمامی قهرمانان ادوار گذشته ی جام های جهانی در کنار جمعی از باتکنیک ترین بازیکنان تاریخ فوتبال جلوه ی خاصی به این رقابت ها بخشید. علارغم وقوع زلزله در مکزیک، این کشور برای دومین بار میزبان جام جهانی شد. تیم ملی ایتالیا که همچنان با مربی گری انزو بیرزوت بسر می برد با ترکیبی از فاتحان جام ۸۲ و جوانان پا به رقابتها گذاشت، اما اینبار در غیاب "روسی" امید گلزنی آنها به "آلساندرو آلتوبلی" بود. این تیم در دیدار افتتاحیه در برابر بلغارستان به تساوی یک بر یک دست یافت. دیدار آرژانتین مقابل ایتالیا که از حساسیت خاصی برخوردار بود به تساوی یک بریک انجامید. ابتدا آلتوبلی، زننده ی اولین گل جام مقابل بلغارستان، از روی نقطه ی پنالتی دروازه ی آرژانتین را باز کرد و سپس "مارادونا" با یک ضربه ی چکشی طی یک فرار زیبا بازی را به تساوی کشاند. در دیدار آرژانتین مقابل کره جنوبی، روی سه پاس گل از مارادونا، آرژانتین به پیروزی سه بر یک دست یافت. کره جنوبی در اولین حضور خوب خود در جام های جهانی مقابل ایتالیا با شکست ۳ بر ۲ مغلوبی سربلند بود. این تیم دیدار مقابل بلغارستان را نیز با تساوی به پایان برد. آرژانتین با نتیجه ی دو بر صفر بلغارستان

را شکست داد و به عنوان تیم اول گروه همراه با ایتالیا به مرحله ی بعد صعود کرد. در گروهی که برزیل در آن قرار داشت این تیم به همراه اسپانیا صعود کرد. در گروه دیگری از این رقابت ها، آلمان غربی به مربی گری "فرانس بکن بائر" شروع ضعیفی داشت، اما پیروزی بر اسکاتلند باعث صعود این تیم شد. به نظر می رسید که شکست دو بر صفر آلمان در دیدار با دانمارک برای تعیین تیم اول گروه، به دلیل اجتناب این تیم از برخورد با تیم تهاجمی و قدرتمند اسپانیا، تدبیری از سوی بکن بائر بود. این تیم در عوض در مرحله ی یک هشتم نهایی به مصاف تیم مراکش رفت و دانمارک رویاروی اسپانیا قرار گرفت. در گروهی که فرانسه در آن قرار داشت، این تیم با گل دقایق پایانی "ژان پیر پاپن" برابر کانادا به پیروزی ضعیفی رسید و مقابل شوروی و ستارگانش به تساوی یک بر یک دست یافت و در مرحله بعد به مصاف ایتالیا رفت. در سایر گروه ها انگلیس، بلژیک و مکزیک از تیم های صعود کننده بودند. مکزیک با حضور "هوگوسانچز" ستاره ی خود به مرحله ی بعد گام گذاشت و انگلیس با مصدومیت کاپیتان خود "برایان رابسون" مواجه شد. در مرحله یک هشتم نهایی انگلیس با سه گل "گری لینه کر" از سد پاراگوئه گذشت. دانمارک در مصاف با اسپانیا مغلوبی تمام عیار بود، "امیلیو بوتراگوئینو" گلزن اسپانیا، چهار بار دروازه ی این تیم را باز کرد تا بازی، پنج بر دو به سود اسپانیا

تمام شود و "پربن الکیارلارسن"، "فرانک ارنسن"، "مایکل لادروپ"، "سورن لربی"، "یسپر اولسن" و "مورتن اولسن" که از ستارگان دانمارک در این تورنمنت بودند، علارغم درخشش بسیار، خیلی زود با جام خداحافظی کنند.

الکایر لارسن و مایکل لادروپ ستارگان مطرح دانمارک در جام جهانی ۱۹۸۶

این ستارگان که در مرحله گروهی با نتیجه ی خردکننده ی شش بر یک از سد اروگوئه گذشته بودند، خود قربانی یک شکست سنگین در بازی مقابل اسپانیا شدند. آرژانتین در یک بازی پر برخورد به سبک امریکای جنوبی با تک گل "پدرو پاسکولی" از سد اروگوئه و ستاره ی آنها "انزوفرانچسکولی" گذشت. این در حالی بود که گل سالم مارادونا در این بازی مورد پذیرش داور قرار نگرفت و یک ضربه ی آزاد زیبا از او نیز به تیرک دروازه ی اروگوئه اصابت کرد. آلمان با ضربه آزاد دقیقه ی ۸۹ "لوتار ماتئوس" با یک گل مراکش را شکست داد و برزیل نیز چهار بر صفر لهستان را در هم شکست. فرانسه با

پیروزی دو بر صفر با گل‌های "میشل پلاتینی" و "یانیک استوپیرا" مدافع عنوان قهرمانی را از گردونه ی رقابت ها کنار زد. بلژیک در دیداری زیبا و نزدیک در وقت های اضافی ۴بر۳ از سد شوروی گذشت و ستارگان روس نظیر "داسایف"، "ایگور بلانوف"، "راتس" و "زاواریوف" مجبور به ترک جام شدند. مکزیک در ورزشگاه آزتک شهر مکزیکو سیتی در حضور بیش از صد هزار تماشاگر دو بر صفر از سد بلغارستان گذشت و به جمع هشت تیم پایانی راه یافت. ضربه ی برگردان "امانوئل نگرته" در این بازی در زمره ی گل‌های فراموش نشدنی فوتبال در تاریخ جام های جهانی، قرار گرفت.

امانوئل نگرته در ورزشگاه آزتک یکی از زیبا ترین گل های تاریخ جام های جهانی را به ثمر می رساند.

در مرحله ی یک چهارم نهایی، رقابت های بسیار سنگین و نزدیکی شکل گرفت و تنها آرژانتین بود که به لطف

حرکات استثنایی دیگو آرماندو مارادونا کار ساده تری داشت. مارادونا در ابتدای نیمه ی دوم بازی در یک همکاری با "خورخه بوروچاگا" توپ سرگردانی را از فراز دست های پیتر شیلتون و با کمک دست وارد دروازه کرد، اما داور و کمک او متوجه این مسئله نشدند.

گل مارادونا بر فراز دست های شیلتون به "دست خدا" معروف شد.

چهار دقیقه ی بعد، مارادونا در یک صحنه ی تاریخی توپی را از بوروچاگا در پشت خط نیمه ی زمین دریافت کرد و با عبور از تمامی بازیکنان خط هافبک، دفاع و دروازه بان انگلیس آن را وارد دروازه ساخت. بعلت اختلافات سیاسی و تعدی نیروهای نظامی انگلیس به "جزایر مالویناس" آرژانتین، مارادونا به عنوان "ژنرال کوچک" این نبرد نمادین نام گرفت. گل دقایق پایانی گری لینه کر روی پاس "جان بارنز" موجب شد تا او به عنوان آقای گل مسابقات با شش گل، صاحب کفش طلای

جام شود. در بازی که به عنوان بهترین بازی تاریخ جام های جهانی نام گرفت، تیم ملی فوتبال برزیل در برابر فرانسه با گل "آنتونیو کاره کا" پیش افتاد، اما پلاتینی قبل از پایان نیمه اول بازی را به تساوی کشاند. با ورود "زیکو" ستاره ی ۳۳ ساله ی نیمکت نشین برزیل، این بازیکن در اولین ضربه خود به توپ "برانکو" را صاحب موقعیت گل ساخت که منجر به خطای پنالتی در دقیقه ی ۷۲ بازی به نفع برزیل شد. زیکو پشت ضربه ی پنالتی قرار گرفت و در دومین ضربه ی خود به توپ در این دیدار، شلیک خود را به دستان "ژول بات" دروازه بان فرانسه کوبید تا این بازی هیجان انگیز در وقت های اضافی نیز دنبال شود.

مهار پنالتی زیکو توسط ژول باتس از لحظات حساس مکزیکو ۸۶ بود.

در ادامه فرانسه، موقعیت بهتری برای پیروزی در وقت های اضافی داشت. دو تیم فرصت های بسیاری را روی دروازه ی یکدیگر خلق کردند که هیچیک منجر به گل نشد

و بازی به ضربات مرگبار پنالتی رسید. پنالتی "آلمائو"، برانکو و زیکو تبدیل به گل شد، اما "سوکراتس" مردی که به ضربات بدون دورخیزش معروف بود و "خولیو سزار" پنالتی های برزیل را از کف دادند و در تیم فرانسه نیز پلاتینی پنالتی خود را به بالای دروازه زد. پنالتی نفس گیر "برونو بلون" پس از برخورد با تیر دروازه بیرون آمد، اما مجدداً طی برخورد با بدن "کارلوس" دروازه بان برزیل وارد دروازه این تیم شد. نهایتاً با ضربه "لوییز فرناندز" فرانسه این بازی را با پیروزی پشت سر گذاشت و به مرحله ی نیمه نهایی رفت. در نتیجه برزیل یکبار دیگر همانند جام ۸۲ علاوه بر اتریش و بلژیک، به مرحله ی نهایی نرسید. "تله سانتانا" از صعود به مرحله ی نیمه نهایی بازماند. در نبرد آلمان غربی با مکزیک، به لطف درخشش "هارولد شوماخر" دروازه بان آلمانها در ضربات پنالتی، این تیم موفق به صعود به مرحله بعد شد. تساوی صفر بر صفر دو تیم طی ۱۲۰ دقیقه بازی، طی ضربات پنالتی با برتری چهار به یک آلمان خاتمه یافت.

شادی هارولد شوماخر سنگربان ژرمن ها پس از پیروزی در ضربات پنالتی مقابل میزبان بازی ها

در نبردی دیگر، اینبار نوبت به حذف اسپانیا رسید. بازی این تیم مقابل بلژیک طی ۱۲۰ دقیقه نبرد، یک بر یک به تساوی رسید و در ضربات پنالتی با ازدست رفتن پنالتی "الوی" بلژیک راهی مرحله نیمه نهایی شد و اسپانیا با زوج خط حمله ی خود بوتراگوئینو و "میشل گونزالس" و دروازه باناش "زوبی زارتا" از جام جهانی کنار رفت. در مرحله نیمه نهایی آرژانتین باز هم با درخشش خیره کننده ی دیگو مارادونا و دو گلی که به ثمر رساند دو بر صفر از سد بلژیک گذشت و راهی دیدار نهایی شد. گل اول را مارادونا در کمند مدافعان بلژیک به تور دروازه نواخت و در گل دوم بی نظیر خود در شرایطی که باعبور از مدافعان بلژیکی تعادلش را از دست داده بود، توپ را به درون دروازه ی "ژان ماری

فاف" دروزابان مطرح باشگاه بایرن مونیخ آلمان
فرستاد.

دیگو مارادونا در حال به ثمر رساندن گل دوم خود به بلژیک، نیمه نهایی جام جهانی
۱۹۸۶

در دیدار دیگر این مرحله آلمان خاطره ی نبرد چهار
سال پیش خود در مرحله نیمه نهایی با فرانسه را تکرار
کرد و این بار با ضربه ی آزاد "آندریاس بره مه" که
از زیردستان ژول بات وارد دروازه شد، به پیروزی
رسید.

ضربه آزاد بره مه از زیر دستان باتس به درون دروازه غلتید.

در حالیکه "رودی فولر" نیز در دقیقه ی نود بازی زننده ی گل دوم آلمانها بود. به این ترتیب پلاتینی و نسل طلایی فوتبال زیبا و هجومی فرانسه بدون فتح جام جهانی، به کار خود پایان دادند. در مرحله ی رده بندی فرانسه در غیاب پلاتینی، "ژیروس" و "بوسی" با نتیجه ی چهار بر دو بلژیک را شکست داد و صاحب عنوان سوم بازی ها شد. بنابراین تیم ملی بلژیک در بهترین حضور خود در تاریخ جام ها با ستارگانی نظیر کاپیتان "یان کولمانز" و گلزن اول خود "نیکوکلاسن" و ستاره ی ریز نقشی چون "انزو شیفو" به عنوان چهارم قناعت کرد. در دیدار فینال بازی ها، در ورزشگاه المپیک آزتک شهر مکزیکوسیتی، در حضور نود و پنج هزار تماشاگر تیم ملی فوتبال آرژانتین در یک شروع درخشان با گل "خوزه لوئیز براون" روی خروج اشتباه شوماخر پیش افتاد و

سپس "خورخه والدانو" مهاجم گریزپای باشگاه رئال مادرید روی فرار خود گل دوم را به ثمر رساند. اما در دقایق پایانی، بازی به یکباره با کرنرهای خطرناک آندریاس بره مه بک چپ ژرمن ها برگشت و رومینیگه کاپیتان نیمه مصدوم آلمان در این تورنمنت و رودی فولر فروارد این تیم، دو بار از روی ارسال ها و غفلت مدافعان حریف به گل دست یافتند و ظرف چند دقیقه نتیجه ی بازی به تساوی کشیده شد. اما سرانجام روی پاس استثنایی مارادونا کاپیتان ۲۵ ساله ی آرژانتین، خورخه بوروچاگا مهاجم این تیم صاحب موقعیت شد و در یک گریز زیبا گل سوم و قهرمانی آرژانتین را به تور دروازه ی آلمان ها نواخت.

گل بوروچاگا و پایان جام جهانی ۱۹۸۶

آرژانتین با ستاره های جوان اما با تجربه خود نظیر "اسکار روگری"، "سرجیو باتیستا"، خورخه لوئیز بوروچاگا و خولیو اولارتی گوچه آ، درکنار بازیکنان با تجربه تری چون خورخه والدانو، "نری پمپیدو" (دروازبان)، "ریکاردو گیوستی"، "هکتورانریکه" و به رهبری اسطوره ی هنر فوتبال، دیگو مارادونا با مربی گری "کارلوس بیلاردو" آرژانتین را در حضور جمعی از تیم های قدرتمند این دوره به مقام قهرمانی رساندند.

دیگو مارادونا در مستطیل سبز، فوتبال را به مثابه هنری ماندگار به تصویر کشید.

جام جهانی ۱۹۹۰

جام جهانی ۱۹۹۰ در کشور ایتالیا برگزار شد. کشور ایتالیا با داشتن قدرتمند ترین لیگ باشگاهی دنیا که اکثر ستارگان صاحب نام فوتبال را در خود جای داده بود، محلی برای رقابت سخت و نفس گیر میان تیم های مطرح دنیای فوتبال گشت. در دیدار افتتاحیه مدافع عنوان قهرمانی آرژانتین مقابل کامرون با تک گل "فرانسوا اومام بیک" شکست خورد. تیم پرفراز و نشیب آرژانتین در این بازی ها با مصدومیت "نری پمپیدو" گلر اول خود در دیدار افتتاحیه مواجه شد و شاهد ظهور دروازبانی به نام "سرجیو گویکوچه آ" بود که از ارکان اصلی صعود پرحادثه ی آرژانتین به دیدار فینال در کنار "دیگو مارادونا" و "کلودیو کانی گیا" گشت. در این گروه آرژانتین با پیروزی دو بر صفر مقابل شوروی و به لطف تساوی مقابل تیم خوب رومانی، به مرحله ی بعد صعود کرد. حذف ستارگان شوروی با شکست مقابل رومانی و آرژانتین با پایان تلخی بر دوره ی دروازبانی "رینات داسایف" همراه بود. کامرون اگر چه به سختی مقابل شوروی شکست خورد، اما به خوبی لیاقت خود را برای صعود از این گروه نشان داده بود. تیم سرحال آلمان غربی با کوله باری از تجربه از شکست های پیاپی در فینال های دو دوره گذشته ی جام های جهانی و به مربی گری "فرانس بکن بائر" با شکست های سنگینی

تیم های امارات و یوگسلاوی را بدرقه کرد، اما مقابل یاران "کارلوس والدراما" (کلمبیا) با گل دقیقه ی آخر "فردی رینکون" متوقف شد. هلند فاتح یورو ۸۸ که از مدعیان اصلی قهرمانی جام با مثلث طلایی باشگاه آث میلان یعنی "گولیت"، "فان باستن" و "ریکارد" بود، در گروهی بسیار سخت مقابل سه تیم ایرلند، انگلیس و مصر تن به سه تساوی داد و در شرایطی که از همه لحاظ با تیم ایرلند در موقعیت یکسانی قرارداشت با قرعه ای نابهنگام به عنوان تیم سوم گروه، به مصاف تیم ملی آلمان غربی رفت. فرانسه از تیم های مطرحی بود که پس از پایان دوران نسل طلایی خود در دهه ی هشتاد از صعود به جام جهانی باز مانده بود. برزیل با بازیکنان جوان خود و تیمی متفاوت با سال های دهه ی هشتاد و به مربی گری "سباستیانو لازارونی" از گروه خود با سه پیروزی بالا آمد. زوج "آنتونیو کاره کا" و "لوئیز مولر" در خط حمله، نقطه ی اتکا این تیم به شمار می رفت. بلژیک با ستاره اش "انزو شیفو" و اسپانیا از تیم های پر مهره ی این جام بودند که در کنار تیم اروگوئه به مرحله ی بعد صعود کردند. ایتالیا میزبان رقابت ها که شانس اول قهرمانی به شمار می رفت با جمعی از ستارگان باشگاه های آث میلان تیم بی رقیب وقت دنیا و اینتر، به راحتی با کسب سه پیروزی به مرحله دوم پای گذاشت. در مرحله ی دوم بازی ها، برزیل در حالی که تیم برتر میدان بود با گل دقیقه ی ۸۰ کلودیو کانی

گیا روی پاس استثنایی دیگو مارادونا خداحافظی زود
هنگامی با جام داشت.

پاس مارادونا به کانی گیا انتظار برزیل برای فتح جام جدید جهانی را ۴ سال به
تعویق می اندازد.

آلمان غربی که در فکر انتقام شکست دو سال پیش مسابقات
یورو در خانه ی خود بود در یک بازی پر حادثه که با
اخراج "رودی فولر" و "فرانک ریکارد" ستارگان دو تیم
همراه شد، دو بر یک هلند را شکست داد. مصاف اسپانیا
با یوگسلاوی که از زیبا ترین بازی های جام بود با
پیروزی دو بر یک یوگسلاوی با درخشش "دراگان
استویکویچ" همراه بود. ایتالیا با گل "سالواتوره
اسکیلاچی" روی پاس بلند "والتر زنگا" دروازه بان این
تیم، با یک گل اروگوئه را شکست داد. بلژیک صاحب
عنوان چهارم جام ۸۶، در دقیقه ۱۲۰ وقت های اضافی با
گل غافل گیر کننده ی "دیوید پلات" از انگلیس شکست

خورد. رومانی و ایرلند پس از صد و بیست دقیقه تلاش به تساوی دست یافتند و در ضربات پنالتی این تیم ایرلند بود که به پیروزی رسید. کامرون با درخشش "روژه میلا" ستاره ی ۳۸ ساله ی خود از سد کلمبیا گذشت. "رنه هیگوئیتا" دروازه بان استثنایی کلمبیا که هر از گاه دروازه ی تیم خود را ترک می کرد، روی یک اشتباه توپ را به روژه میلا واگذار کرد تا او زننده گل پیروزی بخش تیمش باشد. چکسلواکی در یک دیدار یک طرفه با چهار گل از سد کاستاریکا گذشت. در مرحله یک چهارم نهایی دیدار پایاپای و زیبای انگلیس با کامرون به لطف پنالتی های "گری لینه کر" سه بر دو به سود انگلیس خاتمه یافت. آلمان با یک پنالتی مشکوک از سد چکسلواکی گذشت و ایتالیا در یک بازی سخت مقابل ایرلند با تک گل اسکیلاچی به پیروزی رسید. دیدار آرژانتین با یوگسلاوی از حساس ترین و پر برخورد ترین دیدارهای جام بود که با خشونت و اخراج دو تن از بازیکنان یوگسلاوی همراه بود. مارادونا ستاره ی آرژانتین هدف اصلی خشونت بازیکنان یوگسلاوی بود. این بازی طی ۱۲۰ دقیقه به تساوی رسید و در ضربات پنالتی علارغم هدر رفتن پنالتی مارادونا، آرژانتین با درخشش دروازه بان خود گویکوچه آ به مرحله ی بعد راه یافت. در مرحله ی نیمه نهایی این جام دو دیدار بسیار حساس و نزدیک برگزار شد که طی آن ها، تیم میزبان یعنی ایتالیا در شهر ناپل و در ضربات پنالتی مغلوب

آرژانتین و دروازبان این تیم شد. اگر چه ایتالیا در نیمه ی اول با گل اسکیلچی پیش افتاد، اما آرژانتین با ارائه ی یک بازی خوب به گل تساوی دست یافت. این گل روی خروج اشتباه زنگا دروازبان ایتالیا به ثمر رسید که پیش از دریافت این گل به لطف توانایی های خط دفاع ایتالیا ۱۳ دقیقه دروازه ی خود را بسته نگاه داشته بود.

گل کانی گیا به ایتالیا، نیمه نهایی جام جهانی ۱۹۹۰

در ضربات پنالتی این بار ضربه ی مارادونا تبدیل به گل شد و این ستارگان ایتالیا یعنی "روبرتو دونادونی" بازیکن باتکنیک باشگاه آث میلان ایتالیا و "آلدو سرنّا" ستاره ی باشگاه یوونتوس بودند که با از دست دادن دو پنالتی پیروزی آرژانتین و صعود غیر منتظره ی این تیم به فینال را رقم زدند. دفاع مستحکم ایتالیا با "فرانکو بارسى" بهترین مدافع جام و کاپیتان با

ارزش باشگاه آث میلان به همراه "جوزپه برگومی" کاپیتان اینتر ، "ریکاردو فری" و "پائولو مالدینی" در رویای فتح جام باقی ماندند. تیمی که جوانان شایسته ای چون "روبرتو باجیو" و "ویالی" را نیز داشت. در دیدار دیگر مرحله ی نیمه نهایی، آلمان غربی با ضربه آزاد "آندریاس بره مه" با ارزش ترین بازیکن آلمان ها در این جام و سالهای اخیر و روی خروج اشتباه پیتر شیلتون دروازه بان چهل ساله ی انگلیس پیش افتاد، اما گری لینه کر در دقیقه هشتاد، بازی را به تساوی کشاند. در این بازی بسیار نزدیک و حساس سرانجام انگلیس که برای دومین جام جهانی پیاپی با مصدومیت کاپیتان خود "برایان رابسون" مواجه بود، به دلیل هدر رفتن پنالتی "استیوارت پیرس" و "کریس وادل" بازی را واگذار کرد تا بکن بائر از خوشحالی سراز پا نشناسد.

مصاف پل گاسکوین و آندریاس بره مه - انگلیس ، آلمان غربی ۱۹۹۰

در دیدار رده بندی، ایتالیا با پیروزی دو بر صفر مقابل انگلیس به عنوان سوم قناعت کرد. در بازی نهایی در ورزشگاه المپیک شهر رم در حضور ۷۳۰۰۰ نفر تماشاگر که بدلیل شکست ایتالیا از آرژانتین طرفدار آلمان غربی بودند، ژرمن ها با یک گل به پیروزی رسیدند. آرژانتین که چهار تن از ستارگان اصلی خود از جمله کانی گیا را در بازی فینال به دلیل اخراج یا دو اخطاره شدن طی بازی گذشته با ایتالیا، در اختیار نداشت با اتکا به جوانتر های خود وارد بازی فینال شد. اخراج "پدرو مونزون" جوان آرژانتینی در دقایق پایانی طی خطا روی "یورگن کلینزمن" فشار را روی خط دفاع آرژانتین بیشتر کرد و سرانجام منجر به واگذاری یک پنالتی توسط "روبرتو سنسینی" روی رودی فولر شد که آندریاس بره مه آن را با مهارت تمام تبدیل به گل کرد و از دستان گویکوچه آ هم کاری بر نیامد.

شلیک آندریاس بره مه از روی نقطه ی پنالتی، آلمان را صاحب سومین عنوان قهرمانی خود در جام های جهانی می کند.

بدین ترتیب آلمان غربی علاوه بر نداشتن اقتدار نتیجه ای با شایستگی به عنوان قهرمانی دست یافت و در واقع جزو تیم های شایسته ی جام برای عنوان قهرمانی به شمار می رفت. این تیم با بازیکنان دیگری نظیر "پیر لیت بارسکی"، "لوتار ماتئوس"، "توماس هسلر"، "کلاوس اوگن تالر"، "گیدو بوخوالد"، "اولاف تون"، "اووه باین"، "اشتفان رویتر"، "یورگن کولر"، "آندریاس مولر" و "بودو ایلگنر" مزد یک دهه استمرار را گرفت و برای سومین بار فاتح جام جهانی شد. سالواتوره اسکیلچی ستاره ی سیسیلی ایتالیا که عنوان آقای گل جام را با شش گل از آن خود کرده بود، صاحب توپ طلای جام نیز شد و پرونده ی این جام پرماجرا و پرفراز و نشیب که از لحاظ حساسیت رقابتها و حواشی آن یک جام بی نظیر بود، نیز بسته شد.

دیگو مارادونا که حدی تکرار ناشدنی از شهرت را در دنیای فوتبال درک کرده بود، از فتح مجدد جام بازماند.

جام جهانی ۱۹۹۴

مسابقات جام جهانی ۱۹۹۴ در کشور ایالات متحده ی امریکا برگزار شد. میزبان بازی ها که موفق به حذف یکی از مدعیان جام یعنی کلمبیا شد، در حالی پای به مرحله ی یک هشتم نهاد که برزیل مدعی اول این بازی ها را در پیش رو داشت. برزیل در گروه خود با اقتدار و تنها با یک تساوی مقابل تیم قدرتمند سوئد، به مرحله ی دوم صعود کرده بود. در مصاف برزیل و میزبان، برزیل با تک گل "روماریو" مهاجم باشگاه بارسلونای اسپانیا که ستاره ی جام پانزدهم جهانی بود، به پیروزی رسید. همکاری روماریو با "به به تو" یکی از موفق ترین زوج های خط حمله ی تاریخ جام ها را شکل داد که برگ برنده ی تیم تدافعی برزیل در این جام به شمار می رفت، "پریرا" مربی برزیل با نیمکت نشین شدن "رای" کاپیتان خود و رهبری دونگا در خط میانی بازی تهاجمی و احساسی اسلاف برزیل را با بازی های حساب شده و نتیجه گرا تغیر داد. حضور بازیکنان کوشایی نظیر "زینهو" و "مائورو سیلوا" درکنار خط حمله ی موفق این تیم و نیز بازگشت درخشان "برانکو" بک چپ زبده ی طلایی پوشان، منجر به برتری برزیل در برابر حریفان خود در این جام بود. تیم ملی کلمبیا که با ارائه ی بازی هایی درخشان از مدعیان جام به شمار می رفت، به دلیل حذف زودهنگام از جام و شرط بندی های

مافیایی تاوان سختی را پرداخت که منجر به گلوله باران شدن مدافع این تیم "آندرس اسکوبار" که در دیدار با ایالات متحده دروازه ی خودی را گشوده بود، شد. این اتفاق در کنار محرومیت "دیگو مارادونا" فوق ستاره احیا شده ی دنیای فوتبال، به شدت مسابقات این جام را تحت تاثیر قرار دادند. آرژانتین که رفته رفته خود را بعنوان مدعی فتح جام نشان می داد به یکباره با خروج مارادونا از جام سقوط کرد و تبدیل به یک تیم متوسط شد. رویارویی نابهنگام این تیم با یکی از آماده ترین تیم های جام یعنی رومانی نیز باعث خروج تراژیک راه راه پوشان از جام گردید. بازی آرژانتین مقابل یونان و نیجریه با مهارت مارادونا و فرصت طلبی "باتیستوتا" در کنار تجربه ی "کانی گیا" و حضور بازیکنانی نظیر "فرناندو ردوندو" و "اسکار روگری"، همگان را به درخشش مجدد آرژانتین امیدوار کرد، اما آفتاب این تیم با اعلام دوپینگ مارادونا با ماده ی افدرین به یکباره غروب کرد، بدین ترتیب پرونده ی تنها تیمی که احتمالا قدرت رویارویی با برزیل را داشت بسته شد.

بازگشت درخشان و کوتاه مدت مارادونا و آرژانتین در جام جهانی ۹۴

رومانی با داشتن یک تیم بسیار خوب با ستاره هایی استثنایی که "گئورگی هاگی" و "فلورین رادوسیو" در راس آنها قرار داشتند، بازی های بسیار خوبی را در جام ارائه کرد و حضور این تیم یکی از نقاط قوت جام پانزدهم جهانی بود.

تیم شایسته ی رومانی، جام جهانی ۱۹۹۴

رومانی سرانجام در یک بازی سخت و نفس گیر مقابل تیم آماده و زهر دار سوئد در حالی که بسیار به پیروزی نزدیک بود در ضربات پنالتی مجبور به خروج از جام شد. تیم ملی سوئد با داشتن ستارگانی با تجربه یکی از تیم های پر قدرت جام بود که با کاپیتان خود "یوناس ترن" و مهاجمانی نظیر "مارتین دالین" و "توماس برولین" و "کنت اندرسون" بازی های نزدیک و زیبایی را ارائه داد. تیم خوب دیگر این جام بلغارستان بود

که به لطف درخشش مهاجم نوک خود و تیم بارسلونای اسپانیا، "هریستو استویچکوف" و ستارگان دیگری نظیر "امیل کاستادینوف" و "یوردان لچکوف" به مرحله نیمه نهایی رسید، اگر چه این تیم فراز و نشیب بسیاری را در طی جام از خود نشان داد. ایتالیا به لطف تجارب خود در جام های جهانی و داشتن بازیکنانی باتجربه و صاحب نام اما نسبتا مسن، در یک جام پرماجرای دیگر خود را به زحمت به فینال بازی ها رساند. ایتالیا در بازی نخست خود کاپیتان ارزشمند باشگاه آث میلان یعنی "فرانکو باره سی" را به دلیل مصدومیت از دست داد، اما راه خود را برای موفقیت در این جام پیدا کرد و "اریگو ساکی" مربی باتجربه ی باشگاه میلان ایتالیا که جام های اروپای سالهای ۸۹ و ۹۰ را برای این تیم به دست آورده بود با استفاده از بازیکنانی مانند "پائولو مالدینی"، "روبرتو دونادونی"، "مائورو تاسوتی"، "دانیل ماسارو" و "دمیتریو آلبرتینی" که بدنه ی آث میلانی لاجوردی پوشان را تشکیل داده بودند، موفق به کسب افتخار دیگری برای فوتبال ایتالیا گردید. این تیم که در مرحله ی اول در آستانه ی حذف قرار داشت به یکباره با درخشش مهاجم باشگاه یوونتوس ایتالیا و مرد سال فوتبال جهان "روبرتو باجیو" برتری خود را نشان داد. درخشش باجیو از دقیقه ی ۸۸ بازی مرحله ی یک هشتم نهایی این تیم با یکی از پدیده های

جام یعنی نیجریه آغاز گشت و او بازی باخته را برای ایتالیا بازگرداند و با گل دوم خود در وقت های اضافی موجب پیروزی ایتالیا شد. از تیم های خوب این جام تیم ملی اسپانیا بود که همچنان از بازماندگان جام مکزیک ۸۶ مانند "میشل گونزالز" در خط حمله ی خود و "اندونی زوبی زارتا" در درون دروازه استفاده می کرد. این تیم در یک بازی نزدیک در مرحله ی یک چهارم نهایی مقابل ایتالیا، با گل دقایق پایانی روبرتو باجیو جام را ترک گفت. حذف تیم ملی آلمان توسط بلغارستان که اولین بار تحت عنوان آلمان متحد پس از جنگ دوم جهانی در رقابت ها حضور یافت، بلغارستان را تبدیل به پدیده جام نمود. ضربه کاشته ی استویچکوف و ضربه ی سر تمام کننده ی یوردان لچکوف باعث خروج ستارگان مسن ژرمن از جام شد. تیمی که با درخشش مجدد "رودی فولر" و بازی های خوب "یورگن کلینزمن" خود را به جمع هشت تیم برتر جام رسانده بود. این تیم موفق به حذف بلژیک در مرحله ی یک هشتم نهایی شد. تیمی که دروازه بان منتخب جام یعنی میشل پرودوم را در اختیار داشت. برزیل در یک بازی نزدیک در مرحله یک چهارم نهایی هلند را سه بر دو شکست داد. در روزی که گل های روماریو و به به تو هم برای پیروزی برزیل کافی نبود، برانکو تنها بازمانده ی برزیلی ها از جام ۸۶

مکزیک، با یک ضربه ی کاشته ی استثنایی برزیل را به نیمه نهایی فرستاد.

روماریو، برزیل - هلند جام جهانی ۱۹۹۴

ایتالیا در یک بازی بسیار خوب و با درخشش روبرتو دونادونی و روبرتو باجیو بر بلغارستان فائق آمد و به دیدار نهایی پای گذاشت. برزیل نیز در یک نبرد تکراری اینبار سوئد را از مقابل برداشت و با تک گل روماریو پیروز شد. در دیدار رده بندی سوئد با اقتدار بلغارستان را شکست داد و بر جایگاه سوم نشست. سرانجام در دیدار نهایی جام در یک نبرد صد و بیست دقیقه ای بی نتیجه، برای اولین بار دیدار نهایی جام جهانی به ضربات پنالتی کشیده شد و قربانی آن تیم ملی ایتالیا بود. ضربات باره سی کاپیتان از مصدومیت رها شده ی لاجوردی ها و دانیل ماسارو هدر رفت و آخرین

ضربه را هم باجیو به آسمان کوبید تا قهرمانی برزیل
مسجل گردد؛ تیمی که استحقاق قهرمانی در بازی ها را
داشت، اگر چه به نتایج نزدیکی دست یافت. روماریو
توپ طلای بازی ها را با شایستگی از آن خود ساخت.
عنوان بهترین گلزن نیز به طور مشترک به استویچکوف
بلغار و سالنکوی روسی رسید که هر کدام شش گل در این
بازی ها به ثمر رساندند.

ضربه روبرتو باجیو این چنین به بالای دروازه ی برزیل، به معنای پایان جام جهانی
۱۹۹۴ بود.

آخرین جام جهانی قرن گذشته ی میلادی و شانزدهمین آن در کشور فرانسه برگزار شد. دنیای فوتبال شاهد ظهور ستاره های جدیدی بود. تیم ملی فوتبال فرانسه با ستاره های جوانی وارد مسابقات شد. در این بین "لوران بلان"، "دیدیه دشام" و "مارسل دسای" از با تجربه های تیم بودند و در غیاب ستارگانی چون "ژان پیر پاپن"، "اریک کانتونا" و "دیوید ژینولا"، "امه ژاکه" مربی این تیم تقریباً با همان ترکیب هماهنگ یورو ۹۶ برای مسابقات در کشور خود آماده شد. این تیم در گروه خود با برتری کامل بر حریفان، به مرحله ی بعد صعود کرد. هر چند ستاره ی اصلی خود یعنی "زیدان" را در دیدار با عربستان از دست داد و در غیاب او با مشکلاتی در دو بازی بعد خود در مرحله ی حذفی مواجه شد. "تیری هانری" از ستارگان این تیم در مرحله ی اول بازی ها بود که سه گل برای تیمش به ثمر رساند. خط حمله ی فرانسه با نیمکت نشین شدن تدریجی هانری جوان و متشکل از "استفان گیوارش" و "کریستوف دوگاری" رفته رفته توان خود در مراحل حذفی را از دست داد و تا پایان رقابت ها با هدر رفتن موقعیت های گل بسیار این تیم توسط مهاجمان، این مدافعان و خط هافبک گلزن فرانسه بودند که وظیفه ی گلزنی را نیز به عهده گرفتند. برزیل با حضور مردسال دو سال اخیر فوتبال جهان یعنی

"رونالدو" و هافبک نخبه ی این تیم یعنی "ریوالدو" امید به فتح جام داشت. وجود بک چپ زبده ای چون "روبرتو کارلوس" با شوت های سهمگین اش و ستاره های ریزنقشی چون "لئوناردو" و "دنیلسون" بر توانایی این تیم افزوده بود. اما یکی از عواملی که برای برزیل گران تمام شد اختلافات بین "ماريو زاگالو" مربی با تجربه ی این تیم با "روماريو" فروارد دوباره به اوج برگشته ی طلایی پوشان بود که نتیجه ی آن عدم حضور روماریو در این جام بود. به هر حال برزیل علارغم حضور ستارگان خود در مرحله ی گروهی، مقابل تیم نروژ شکست خورد اما با دو پیروزی به مرحله ی بعد صعود کرد. تیم ملی ایران برای دومین بار پس از جام جهانی ۱۹۷۸ به رقابت های جام جهانی رسید و با حضور ستارگانی مانند "احمد رضا عابدزاده" کاپیتان و دروازه بان این تیم، "علی دایی" گلزن شماره یک این تیم و "خداداد عزیزی" که با گل حساس خود ایران را به جام جهانی رساند در کنار "کریم باقری"، "مهدی مهدوی کیا" و.. موفق به پیروزی دو بر یک مقابل تیم ایالات متحده امریکا شد. اما شکست مقابل یوگسلاوی، با نتیجه ی یک بر صفر علارغم یک بازی پایاپای با این تیم و یک شکست یک نیمه ای مقابل آلمان و سانترهای خطرناک این تیم با حساب دو بر صفر، موجب گردید تا ایران از صعود به مرحله ی بعد بازی ها باز بماند. دوگل ایران در این بازی ها توسط "حمید استیلی" و مهدی مهدوی کیا به ثمر رسید.

دیدار ایران - ایالات متحده، جام جهانی ۱۹۹۸

اسپانیا از ناکامان این جام جهانی بود که در مرحله ی گروهی حذف شد. در مرحله ی دوم بازی ها برزیل با گل‌های رونالدو و "سزار سامپائو" مقابل تیم شیلی و خط حمله ی مطرح آن شامل "ایوان زامورانو" و "مارچلو سالاس" به پیروزی دست یافت. ایتالیا با تک گل "ویری" از سد نروژ گذشت. فرانسه در حالی که مقابل دروازبان استثنایی تیم پاراگوئه یعنی "خوزه لوئیز چیلورت" به بن بست خورده بود با گل طلایی لورن بلان در وقت های اضافی، به مرحله ی بعد رسید. دانمارک که با حضور مجدد "مایکل لادروپ" کاپیتان ۳۳ ساله ی خود و داشتن دروازه بانی چون "پیتراشمایکل" از تیم های خوب جام شانزدهم بود، با چهار گل نیجریه را از گردونه ی بازی ها کنار زد.

مایکل لادروپ کاپیتان کهنه کار دانمارک در کمند مدافعان نیجریه

هلند دو بر یک از سد یوگسلاوی گذشت. آلمان که همچنان بر گلزنی "بیرهوف" و "کلینزمن" تکیه داشت بر مکزیک و ستاره ی آن "لوئیز هرناندز" غلبه کرد. کرواسی با تک گل گلزن مطرح باشگاه رئال مادرید یعنی "داور شوکر" بر رومانی پیروز شد. در یکی از بازی های حساس جام آرژانتین مقابل انگلیس قرار گرفت و در حالی که "زانتی" و "باتیستوتا" گلزنان آرژانتین و "شیه رر" و "اوون" گلزنان انگلیس بودند، بازی در ضربات پنالتی به نفع آرژانتین تمام شد. "مایکل اوون" در این دیدار بهترین گل جام را به ثمر رساند.

دیوید بکام با ضربات ایستگاهی بی نظیرش، از پدیده های جام جهانی ۱۹۹۸ بود.

در مرحله ی یک چهارم نهایی، در یک دیدار نزدیک، تیم ملی برزیل با گل های "به به تو" و ریوالدو سه بر دو تیم خوب دانمارک را شکست داد.

ریوالدو از ستاره های زبده جام جهانی ۱۹۹۸

هلند با گل استثنایی "دنيس برگ کمپ" بر آرژانتين فائق آمد. کرواسی نیز آلمان را با شکست سه بر صفر از گردونه ی رقابت ها خارج کرد. دیدار حساس فرانسه

و ایتالیا نیز بدون گل به ضربات پنالتی کشید که اگر چه "روبرتو باجیو" اینبار در ضربات پنالتی گل زد اما پنالتی های "آلبرتینی" و "دی بیاجو" هدر رفت تا فرانسه به مرحله ی بعد پای گذارد.

مصاف زین الدین زیدان و دیمتریو آلبرتینی، فرانسه - ایتالیا، جام جهانی ۱۹۹۸

در مرحله ی نیمه نهایی در یک دیدار نفس گیر بین هلند و برزیل که با درخشش رونالدو و "کلودیو تافارل" در ضربات پنالتی، همراه بود، برزیل راهی فینال شد.

رونالدو، برزیل - هلند، نیمه نهایی جام جهانی ۱۹۹۸

فرانسه نیز مقتدرانه کرواسی را با دو گل "لیلیان تورام" پشت سر گذاشت. در دیدار رده بندی جام کرواسی با گل‌های "رابرت پروسینسکی" و داور شوکر دو بر یک هلند را شکست داد و به عنوان سوم رسید. این اولین حضور تیم کرواسی در جام جهانی پس از استقلال این کشور بود که اغلب از ستارگان یوگسلاوی سابق سود می برد. سرانجام در دیدار نهایی بازی ها تیم ملی فرانسه با درخشش زین الدین زیدان، با نتیجه ی سه بر صفر برزیل را شکست داد و برای اولین بار صاحب عنوان قهرمانی جام جهانی شد.

زین الدین زیدان دو بار از روی ضربات سر دروازه ی برزیل را گشود. فرانسه -
برزیل، دیدار نهایی جام جهانی ۱۹۹۸

عنوانی که ستارگانی چون "ریموند کوپا" و "فونتن" در دهه ی پنجاه و "پلاتینی" و "ژیروس" در دهه ی هشتاد از آن بازمانده بودند. تیم ملی فرانسه با ترکیبی شامل "فابین بارتز" در درون دروازه، "بیسنت لیزارازو" بک چپ برتر جام و "لیلیان تورام" بهترین بک راست جام، "مارسل دسای" در قلب دفاع و "لورن بلان" به عنوان یک لیبروی تمام عیار و "دشام" و "ژورکائف" به عنوان هافبک های تیم در کنار "زیدان" رهبر و ستاره ی اصلی تیم و "امانوئل پتی" و سایرین به مربی گری امه ژاکه فاتح این جام شد. رونالدو مهاجم برزیل صاحب توپ طلای جام شده و داور شوکر گلزن کرواسی، با شش گل بهترین گلزن جام جهانی بود.

فرانسه، فاتح جام جهانی ۱۹۹۸

جام جهانی ۲۰۰۲

برای اولین بار مسابقات جام جهانی به میزبانی قاره ی پهنایور آسیا و به طور مشترک در دو کشور کره ی جنوبی و ژاپن برگزار شد. تیم های ملی فرانسه و پرتغال از تیم های پرامید این دوره از رقابت ها بودند که با ناباوری، در مرحله ی اول بازی ها حذف شدند. مصدومیت "زین الدین زیدان" در این دوره از مسابقات جام جهانی در کیفیت بازی ها بی تاثیر نبود و عدم درخشش "لوئیز فیگو" مرد سال فوتبال جهان نیز به همین شکل تاثیر گذار بود.

مصدومیت زیدان از وقایع تاثیر گذار جام جهانی ۲۰۰۲ بود.

در مجموع می توان تیم های ملی برزیل و ترکیه و کره ی جنوبی را موفق ترین تیم های این دوره از رقابت ها نامید. برزیل تیمی که در آستانه ی حذف از رقابت های جام جهانی قرار داشت، با قهرمانی خود در این دوره

از رقابت ها برای پنجمین بار، فاصله ی خود با کشورهای آلمان و ایتالیا را بیشتر کرد. درخشش "ریوالدو" و "رونالدینهو" در کنار گلزنی های "رونالدو" و بازی خوب ستارگانی نظیر کاپیتان "کافو" و "روبرتو کارلوس" منجر به یک قهرمانی دیگر برای طلایی پوشان گردید. این در شرایطی بود که اکثر رقبای تیم های برزیل و آلمان نظیر تیم های ایتالیا، فرانسه، آرژانتین، انگلیس، اسپانیا و پرتغال خیلی زود از گردونه رقابت ها حذف شدند و هلند نیز غایب بزرگ جام بود، تا بدین ترتیب عرصه را برای یک فینال کلاسیک فوتبال بین دو تیم آلمان و برزیل خالی بگذارند. از دیدارهای حساس مرحله ی اول بازی ها پیروزی انگلیس با تک گل "دیوید بکام" از روی نقطه ی پنالتی مقابل آرژانتین یکی از پرستاره ترین تیم های جام بود. از شگفتی های این جام حذف تیم ملی ایتالیا به مربی گری "جیوانی تراپاتونی" مربی معروف سالهای طلایی یوونتوس، توسط تیم کره جنوبی با گل "آن جون هوان" بود.

آن جون هوان دروازه ی ایتالیا را می گشاید، کره جنوبی، ایتالیا؛ ۲۰۰۲

درخشش تیم ملی کره ی جنوبی اولین بار قاره ی آسیا را به مرحله ی نیمه نهایی جام جهانی رساند. این تیم با ارائه ی بازی های تهاجمی و زیبا و البته اقبال خوب و بحث داوری، تیم های قدرتمند پرتغال، ایتالیا و اسپانیا را شکست داد. آن جون هوآن، "یوسانگ چول" و "هونگ میونگ بو" از ستاره های این تیم و جام جهانی هفدهم بودند. درخشش تیم ملی ترکیه با "حسن ساس" یک عنوان غیر مترقبه ی سومی را برای این کشور به همراه داشت. این در شرایطی بود که این تیم در مرحله ی نیمه نهایی با یک ضربه ی ماهرانه توسط "رونالدو" مغلوب برزیل شد و نتوانست انتقام شکست پرحاشیه ی خود در مرحله ی نخست را از این تیم بگیرد. حذف تیم ملی اسپانیا در مرحله ی یک چهارم، در ضربات پنالتی مقابل تیم کره ی جنوبی، این تیم را از یک درخشش مورد انتظار در این جام جهانی که قربانیان زیادی در میان تیم های بزرگ داشت، محروم کرد. "فرناندو هیرو" کاپیتان اسپانیا از مهره های ارزشمند این جام بود. از دیدارهای حساس دیگر مرحله ی یک چهارم نهایی، برتری دو بر یک برزیل مقابل انگلیس با گل های ریوآلدو و رونالدینهو بود.

رونالدینهو با ضربه ای استثنایی دروازه انگلیس را گشود. برزیل - انگلیس، جام
جهانی ۲۰۰۲

تیم ملی آلمان با تکیه بر دروازه‌بان خود "الیور کان" یک سد غیر قابل نفوذ را برای گلزنی تیم های حریف شکل داد و با پیروزی های مشابه یک گله، خود را به فینال بازی ها رساند. ستاره این تیم "میشائیل بالاک" غایب دیدار فینال بازی ها بود. سرانجام در دیدار فینال بازی ها در شرایطی که برزیل در نیمه ی اول موقعیت های خوبی را توسط ستاره ی خود رونالدو از دست داد و ضربه "الیور نیوویل" آلمانی نیز به تیر دروازه ی "مارکوس" گلر برزیل برخورد کرد. در نیمه دوم روی ضربه سنگینی که "ریوالدو" به سمت دروازه آلمان شلیک کرد توپ از دستان بهترین دوازه‌بان جام خارج شد و در ریباند رونالدو به راحتی آن را تبدیل به گل کرد. در ادامه رونالدو با یک گل دیگر شایستگی خود را در کسب عنوان آقای گلی جام با هشت گل زده نشان داد. توپ طلای جام نیز نصیب "الیور کان" دروازه‌بان تیم ملی

آلمان شد که تا روز فینال نمایش بی نظیری را از خود
ارائه داده بود.

رونالدو و ریوالدو پایه گذاران پنجمین قهرمانی برزیل در جام جهانی

جام جهانی ۲۰۰۶

آلمان برای دومین بار میزبان جام جهانی بود. از نتایج حساس مرحله ی اول بازی ها، تساوی بدون گل آرژانتین و هلند، پیروزی شش بر صفر آرژانتین مقابل صربستان، تساوی ایتالیا و ایالات متحده و تساوی یک بر یک فرانسه با کره ی جنوبی بود. تیم ملی ایران برای سومین بار به جام جهانی راه یافت و بدلیل مشکلات حاشیه ای موفق به ارائه ی بازی های قابل توجهی نشد. "علی کریمی" ستاره ی تکنیکی ایران نتوانست در این بازی ها بدرخشد و اشتباهات مدافعان و ضعف هماهنگی و مسائل حاشیه ای، بار دیگر تیم ملی ایران را از صعود به مرحله ی بعد بازی های جام جهانی، محروم ساخت. در این گروه از بازی ها تیم ملی پرتغال با درخشش بازیکنان باتجربه ی خود تیم اول گروه بود و مکزیک به دنبال آن به مرحله ی بعد صعود کرد و سهم تیم ایران یک عنوان چهارمی در گروه خود بود. در مرحله دوم بازی ها آلمان از سد سوئد گذشت، ایتالیا در یک بازی نزدیک با پناالتی "فرانچسکو توتی" در دقیقه پنجم وقتهای تلف شده ی پایانی، استرالیا را شکست داد. آرژانتین دو بر یک از سد مکزیک گذشت. انگلیس یک بر صفر اکوادور را شکست داد و در یک جنگ فیزیکی و روانی تمام عیار، پرتغال یک بر صفر با تک گل "مانیش" از سد هلند با مربی گری "مارکوفان باستن" گذشت. سوئیس

نیز در ضربات پنالتی مغلوب اکراین شد. فرانسه با اتکا به درخشش مجدد "زین الدین زیدان" و ستاره ی نو ظهور این تیم "فرانک ریبری"، سه بر یک از سد تیم شایسته ی اسپانیا و فروارد های سه گله ی این تیم یعنی "دیوید ویا" و "فرناندو تورز" گذشت. برزیل نیز در روزی که "رونالدو" رکورد "گرد مولر" آلمانی را پشت سر گذاشت و با ۱۵ گل بیشترین گل زده در ادوار جام جهانی را به خود اختصاص داد، سه بر صفر غنا را شکست داد. در مرحله ی یک چهارم نهایی آلمان در ضربات پنالتی تیم قدرتمند آرژانتین "خوزه پکرمن" را از گردونه ی رقابت ها کنار زد. انگلیس همچون یورو ۲۰۰۴ در ضربات پنالتی مغلوب پرتغال شد.

پرتغال از تیم های مطرح جام جهانی ۲۰۰۶ بود.

اما حساس ترین بازی، دیدار برزیل با فرانسه بود که درخشش خیره کننده ی زیدان ۳۴ ساله به پیروزی این تیم

با تک گل "تیری هانری" انجامید. زیدان در این دیدار بار دیگر خود را به عنوان باارزش ترین بازیکن حال حاضر دنیا معرفی کرد. در مرحله ی نیمه نهایی تیم ملی آلمان میزبان، در وقت های اضافی با دو گل دقایق پایانی "فابیو گروسو" و "آلساندرو دل پیرو" شکست سختی را مقابل ایتالیا متحمل شد.

فابیو گروسو، ایتالیا، آلمان - نیمه نهایی جام جهانی ۲۰۰۶

فرانسه نیز با گل زیدان از روی نقطه ی پنالتی، یک بر صفر پرتغال را شکست داد و راهی مرحله ی فینال شد. تقابل زیدان و "فیگو" دو تن از بهترین بازیکنان ده سال اخیر دنیای فوتبال در این بازی جالب توجه می نمود. فیگو کاپیتان و مهره ی باارزش پرتغال از ستارهای این تورنمنت بود.

زیدان و فیگو، نیمه نهایی جام جهانی ۲۰۰۶

در دیدار رده بندی آلمان بر پرتغال فائق آمد و به عنوان سوم دست یافت. سرانجام در بازی نهایی در ورزشگاه المپیک شهر برلین، تیم ملی فوتبال ایتالیا در ضربات پنالتی بر فرانسه پیروز شد و به چهارمین عنوان قهرمانی خود در رقابت های جام جهانی دست یافت. اولین گل این بازی را زیدان از روی نقطه ی پنالتی و خطایی که روی "فلورین مالودا" صورت گرفت، به ثمر رساند. این دومین گلی بود که "پیر لوییچی بوفون" دروازه بان شایسته ی ایتالیا و بهترین دروازه بان جام، در این رقابت ها دریافت کرد. اما "مارکو ماتراتزی" مدافع پیشرفته ی باشگاه اینتر بازی را به تساوی کشاند. ماتراتزی در شروع بازی ها به دلیل مصدومیت "آلساندرو نستا" موفق به حضور در ترکیب اصلی ایتالیا شده بود.

زیدان در محاصره پیرلو و گاتوزو - فینال جام جهانی ۲۰۰۶

در اواخر بازی و در وقت های اضافی زیدان کاپیتان فرانسه که برتری تکنیکی اش بر خط میانی ایتالیا مشهود بود، روی یک حرکت عصبی و ناپسند از بازی اخراج شد. در ضربات پنالتی نیز برخورد پنالتی "دیوید تره زه گه" با تیرک دروازه باعث گردید تا "فابیو گروسو" بک چپ پرفروغ لاجوردی پوشان، آخرین پنالتی ایتالیا و آخرین ضربه ی جام جهانی ۲۰۰۶ را به زیبایی وارد دروازه کند و انتقام شکست این تیم مقابل فرانسه در فینال یورو ۲۰۰۰ را بگیرد. همان طور که آلمان در سال ۱۹۹۰ در کشور ایتالیا صاحب سومین عنوان قهرمانی خود شد، ایتالیا نیز این بار در کشور آلمان به مقام قهرمانی دست یافت و با کسب چهارمین عنوان قهرمانی پس از برزیل تبدیل به پرافتخار ترین تیم ادوار جام های جهانی گشت. ایتالیا گرچه در این رقابت ها و تا

دقایق پایانی بازی فینال نیز تورنمنت پر فراز و نشیبی را پشت سر گذاشت، اما به لطف ستارگان جوان خود نظیر فابیو گروسو، "لوکا تونی"، "آلبرتو جیلاردینهو" و تجربه ی بازیکنانی نظیر پیر لویجی بوفون، "فابیو کاناوارو"، "بهترین مدافع جام"، "جیانلوکا زامبروتا"، "فرانچسکو توتی"، آلساندرو دل پیرو، "آندرا پیرلو"، "فیلیپو اینزاگی"، مارکو ماتراتزی، "جنارو گاتوزو" و... با مربی گری "مارچلو لیپی" در قالب یک تیم بسیار حرفه ای، صاحب عنوان نخست بازی ها شد. جایزه بهترین گلزن جام به "میروسلاو کلوزه" از آلمان با پنج گل زده رسید و عنوان بهترین بازیکن و توپ طلای جام به شایستگی نصیب زین الدین زیدان گردید.

چهارمین عنوان قهرمانی ایتالیا در جام های جهانی

جام جهانی ۲۰۱۰

مسابقات جام جهانی ۲۰۱۰ برای اولین بار در قاره ی آفریقا و کشور آفریقای جنوبی برگزار شد. تیم ملی اسپانیا به عنوان مدعی اول مقام قهرمانی، در بازی نخست خود مقابل تیم تدافعی سوئیس شکست خورد. اما درخشش و گلزنی های "دیوید ویا" ستاره ی ارزنده ی این تیم مانع بروز یک تراژدی دیگر در تاریخ فوتبال این کشور شد. تیم ملی آرژانتین به مربیگری "دیگو آرماندو مارادونا" و ستاره هایی نظیر "لئونل مسی" و "کارلوس توز" از تیم های مطرح جام جهانی نوزدهم بود. این تیم با اقتدار از گروه خود بالا آمد و مدعی کسب مقام قهرمانی به شمار می رفت. تیم های آلمان و برزیل مانند همیشه تیم های خوبی را راهی مسابقات جام جهانی کردند، اما برزیل در یک بازی حساس مقابل هلند در یک چهارم نهایی متوقف شد و در واقع مهارت ستاره درخشان این جام "وزلی اشنایدر" به کمک لاله های نارنجی آمد. آلمان نیز تیم سرحال و جوانی بود که با ستارگانی همچون "توماس مولر"، "مسوت اوزیل" و "باستین شوان اشتایگر" در یک بازی غیرمنتظره و در مرحله ی یک چهارم نهایی، آرژانتین را با چهار گل مغلوب کرد. آرژانتین در دیدار مرحله ی یک هشتم با درخشش "کارلوس توز" به سختی از سد مکزیکی گذشته بود. مسی فوق ستاره

ی جدید فوتبال دنیا و مرد سال فوتبال جهان، در این جام ستاره ای ریز نقش، اما ناکام بود.

حضور مارادونا و مسی برای قهرمانی آرژانتین در جام جهانی ۲۰۱۰ کافی نبود.

اروگوئه از بهترین تیم های جام نوزدهم بود که با ستاره ی تمام عیار خود "دیگو فورلان" نفس خیلی از تیم ها را گرفت. این تیم با لیاقت، پس از سال ۱۹۷۰ مجدداً به مرحله ی نیمه نهایی جام جهانی راه یافت. اروگوئه در هر دو دیدار پایانی خود با ارائه ی بهترین و نزدیک ترین بازی ها، به مقام چهارم جام اکتفا کرد. دیگو فورلان شوتزن قهار و باارزش ترین بازیکن جام نوزدهم بود که سرانجام به عنوان بهترین بازیکن جام نیز برگزیده شد.

دیگو فورلان بهترین بازیکن جام جهانی ۲۰۱۰

دیدار اسپانیا مقابل آلمان، شاید حساس ترین بازی جام بود. برتری اسپانیا در این بازی محسوس بود اما آلمان نیز تیم خطرناکی نشان داد. در واقع آلمان علارغم پتانسیل های خود، از پس اسپانیا بر نیامد و اسپانیا تیم مسلط بر بازی بود که موقعیت هایی را نیز از دست داد. ضربه ی کرنر "ژاوی هرناندز" روی سر "کارلوس پویول" تک گل این بازی را رقم زد تا اسپانیا به سالها ناکامی خود در عرصه ی رقابت های جام جهانی پایان دهد.

مصاف ژاوی و شوان اشتایگر، نیمه نهایی جام جهانی ۲۰۱۰

در دیدار فینال تقابل "آرین روبن" و "وزلی اشنایدر" با ستارگان اسپانیا جالب توجه بود. روبن موقعیت های خوبی را که بهترین آن روی پاس تمام کننده ی وزلی اشنایدر بود، از دست داد و شانس هلند برای اولین قهرمانی اش در جام های جهانی پس از سالهای ۱۹۷۴ و ۱۹۷۸ مجدداً از دست رفت. اما "اندرس اینی یستا" در وقت های اضافی بازی، مهلت دیگری به هلند نداد و روی پاس "فرانسس فابرگاس" برای اولین بار اسپانیا را صاحب عنوان قهرمانی جهان نمود. این در شرایطی بود که دقایقی قبل داور از پنالتی که روی ژاوی هرناندز صورت گرفت چشم پوشید. اسپانیا صاحب عنوان قهرمانی شد و شایسته ی آن نیز بود، زیرا علارغم بردهای کم گل برتری تاکتیکی و برتری نفرات خود را بر تیم های رقیب دیکته کرد. بدین ترتیب "ویسنته دل بوسکه" سرمربی تیم در کنار بازیکنانی نظیر گلر و کاپیتان ارزشمند این

تیم "ایکر کاسیاس"، "ژاوی هرناندز"، "اندرس اینیستا"، فرانسس فابرجاس، "سرجیو بوسکتس"، "ژابی آلونسو"، "خوان راموس"، "فرناندو تورز" و "دیوید ویا" تبدیل به اولین تیم موفق ماتادورها در تاریخ جام های جهانی شدند.

اختاپوس پیشگو، از مطرح ترین چهره های جام جهانی ۲۰۱۰ بود

دیدار نهایی جام جهانی ۲۰۱۰؛ اسپانیا، هلند - اینی یستا قهرمانی اسپانیا را با شلیکی سر ضرب امضا کرد.

دنیای فوتبال در آستانه ی جشنواره ای دیگر

جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل

بیستمین دوره ی مسابقات جام جهانی در کشور برزیل برگزار می شود و دنیای فوتبال چشم به ساق های ستارگانی از جمله لئونل مسی، کریستیانو رونالدو، فرانک ریبری، آرین روبن، آندرس اینیستا و .. دارد، برزیل میزبان این رقابت ها در سال ۱۹۵۰ در خانه ی خود، در تلخ ترین رویداد تاریخ فوتبال این کشور، فینال بازی ها را در ورزشگاه ماراکانا به اروگوئه واگذار نمود. برزیل در دومین میزبانی اش در تاریخ جام های جهانی، این بار چشم به قهرمانی دارد، اما در این راه رقبایی نظیر آرژانتین، آلمان، اسپانیا و مدعیان بالقوه ی دیگری را در پیشرو خواهد داشت.

منابع آمار و ارقام

1. <http://www.planetworldcup.com>
2. <http://www.fifa.com>

A BRIEF HISTORY OF THE FIFA WORLD CUP

BY : HOSEIN SOLTANDOOST